

บทที่ 5

จรรยาบรรณของนักโฆษณาและนักประชาสัมพันธ์

การโฆษณาถือได้ว่าเป็นธุรกิจที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาสังคม และประเทศชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันนี้การโฆษณานับว่าเป็นสื่อที่เข้าถึงประชาชนทุกเพศ ทุกวัยมากที่สุด การโฆษณาในประเทศไทยเริ่มนับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 1 การโฆษณาในสมัยนั้นจะโฆษณาผ่านหนังสือพิมพ์ ในโรงภาพยนตร์ วิทยุกระจายเสียง และกิจการวิทยุโทรทัศน์ในเวลาต่อมา การโฆษณาเริ่มเติบโตและเจริญก้าวหน้าควบคู่กับความเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ จากการที่มีหนังสือพิมพ์ฉบับแรกของหมอบรัดเลย์ เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2384 ปรากฏว่ามีการโฆษณาลงในหนังสือพิมพ์ด้วย ต่อมาพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ได้ทรงนำเอาแบบอย่างการโฆษณาธุรกิจรถไฟมาจากประเทศอังกฤษมาดัดแปลงใช้กับการโฆษณาของรถไฟแห่งสยามและกิจการอื่นๆ จนประสบความสำเร็จอย่างมากจนกระทั่งทรงเปิดบริษัทโฆษณาขึ้นอย่างเป็นทางการ ชื่อว่า บริษัทสยามแอ็ดเวอร์ไทซิงซันและห้างนายเลิศเป็นบริษัทแรกที่ทำกรโฆษณา การโฆษณาที่กำลังเจริญเติบโตต้องหยุดชะงักลงเมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2482-2488) เมื่อสงครามสงบลงเศรษฐกิจทุกประเทศเริ่มดีขึ้น รวมทั้งเทคโนโลยีทางการสื่อสารได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว กิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้มีการทดลองส่งสัญญาณโทรทัศน์โดยบริษัทจากประเทศอังกฤษ ในงานฉลองรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2495 จนกระทั่งในวันที่ 24 มิถุนายน 2498 รัฐบาลได้จัดตั้งบริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัดขึ้นเพื่อทำการแพร่ภาพในชื่อสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง 4 บางขุนพรหม เมื่อโทรทัศน์เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของประชาชนมากขึ้น ธุรกิจโฆษณาได้เจริญรุดหน้าเป็นอย่างมาก ในช่วงต้นแรกมีบริษัทผลิตรายการโทรทัศน์เพียง 2 แห่ง ที่ดำเนินการถ่ายทำภาพยนตร์โฆษณาให้กับบรรดาเอเยนซีโฆษณาต่างๆ คือบริษัทสรรพลี จำกัด และบริษัทอริยะภาพ จำกัด รวมทั้งบริษัทเอเยนซีโฆษณาของญี่ปุ่น ชื่อว่า ชูโอ เซ็นโก (ประเทศไทย) จำกัด ในปี 2506 ต่อมามีบริษัทเอเยนซีโฆษณาของคนไทยเพิ่มขึ้นมาอีกคือ บริษัทฟาร์อีสท์ แอ็ดเวอร์ไทซิง จำกัดและบริษัทโฆษณาของอเมริกาคือ

บริษัท แมคแกน – อีริคสัน (ประเทศไทย) จำกัด และมีการจัดตั้งสมาคมโฆษณาของไทย
ขึ้นมาในปี พ.ศ. 2509

จรรยาบรรณนักโฆษณา

ผู้ประกอบการอาชีพการโฆษณาในประเทศไทยได้รวมตัวกันจัดตั้งสมาคมวิชาชีพของ
ตนขึ้น เรียกว่า สมาคมโฆษณาธุรกิจแห่งประเทศไทย ซึ่งได้ประกาศใช้จรรยาบรรณที่เรียกว่า
“จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพโฆษณา” รายละเอียดของจรรยาบรรณ มีดังต่อไปนี้

จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพโฆษณาของสมาคมโฆษณาธุรกิจแห่งประเทศไทย

จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพของผู้ประกอบการโฆษณา สำนักงานโฆษณาและผู้
โฆษณาให้เป็นดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกอบวิชาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตามหลักปฏิบัติและวิชาการและอยู่
ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ข้อ 2 ไม่กระทำการใดๆ อันอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

ข้อ 3 มีความรับผิดชอบต่อสังคม ยึดถือในจริยธรรมและวัฒนธรรมอันดีงาม

ข้อ 4 ไม่ควรกระทำการโฆษณาอันเป็นการดูหมิ่นศาสนา หรือความเชื่อ หรือสิ่ง
อันเป็นที่เคารพสักการะของบุคคลทั่วไป

ข้อ 5 ไม่ควรกระทำการโฆษณา อันทำให้เกิดความสำคัญผิดในสาระเกี่ยวกับสินค้า
การบริการ การแสดง หรืออื่นๆ หรือโอ้อวดสรรพคุณจนเกินความจริงจนทำให้ผู้เห็นหรือ
ผู้ฟังเกิดความสำคัญผิด

ข้อ 6 ไม่ควรกระทำการโฆษณา โดยการโจมตีหรือเปรียบเทียบสินค้า บริการ การ
แสดงหรืออื่นๆ ของผู้อื่นอย่างไม่ยุติธรรมโดยใช้วิธีเปรียบเทียบใดๆ อันทำให้ผู้เห็นหรือ
ผู้ฟังเกิดความสำคัญผิด

ข้อ 7 ไม่ควรกระทำการโฆษณา โดยใช้เสียงที่เป็นการก่อกวนความรู้สึให้กับผู้ฟัง

ข้อ 8 ไม่ควรกระทำการโฆษณา โดยทำให้เกิดความกลัวโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ข้อ 9 ไม่ควรกระทำการโฆษณา โดยใช้ความเชื่อถือเกี่ยวกับไสยศาสตร์ หรือเรื่อง
โชคลางเป็นข้อจูงใจ

ข้อ 10 ไม่ควรกระทำการโฆษณาโดยการเลียนแบบเครื่องหมายการค้า คำขวัญ
หรือข้อความสำคัญจากการโฆษณาของผู้อื่นอันทำให้ผู้เห็น หรือผู้ได้ยินเกิดความเข้าใจผิด

หรือไขว่เขวเกี่ยวกับสินค้า การบริการ หรือการแสดงของผู้อื่น

ข้อ 11 ไม่ควรกระทำการโฆษณาอันเป็นการสนับสนุนหรือก่อให้เกิดการกระทำอันผิดกฎหมายหรือผิดศีลธรรม

ข้อ 12 ไม่ควรกระทำการโฆษณาโดยใช้ศัพท์ สถิติ ผลจากการวิจัยหรืออ้างอิงรายงานทางวิทยาศาสตร์ในทางที่ไม่สมควรหรือทำให้เกิดความเข้าใจผิดโดยที่สินค้านั้นไม่มีคุณสมบัติตามที่อ้าง

ข้อ 13 ไม่ควรกระทำการโฆษณา อันก่อให้เกิดการเหยียดหยามกันเกี่ยวกับเชื้อชาติหรือศาสนา

ข้อ 14 ไม่ควรกระทำการโฆษณาโดยอ้างอิงตัวบุคคล หรือสถาบันโดยที่ตัวบุคคลหรือสถาบันไม่มีตัวตนอยู่จริงและไม่ได้ใช้สินค้า บริการหรือชมการแสดงนั้นจริง

ข้อ 15 ไม่ควรกระทำการโฆษณาอันอาจมีผลอันตรายต่อเด็ก หรือผู้เยาว์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ หรือทำให้ขาดความรู้สึกผิดชอบ หรือโดยอาศัยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของตัวบุคคลดังกล่าวมาใช้เป็นเครื่องมือในการจูงใจโดยไม่สมควร

ข้อ 16 การโฆษณาโดยการอ้างอิงบุคคลในวิชาชีพอื่น ๆ ที่มีการควบคุม ตามพระราชบัญญัติต่างๆ ต้องเป็นไปตามมรรยาทแห่งวิชาชีพนั้น

จรรยาบรรณวิชาชีพโฆษณา (สมาคมโฆษณารัฐกิจแห่งประเทศไทย)

หลักการพื้นฐาน

1. การโฆษณาทุกชิ้นจะต้องถูกกฎหมาย มีเกียรติ ซื่อสัตย์ และนำเสนอความจริง
2. การโฆษณาไม่ควรมีความขัดแย้งกับศีลธรรมอันดี และระเบียบสังคม
3. ในการสร้างสรรค์งานโฆษณา ควรกระทำด้วยการตระหนักถึงการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและอยู่ภายใต้หลักของการแข่งขันที่ยุติธรรมเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในวงการธุรกิจ

ทั่วไปในวงการธุรกิจ

จรรยาบรรณวิชาชีพโฆษณา

1. ประกอบวิชาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริตตามหลักปฏิบัติและวิชาการและอยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย
2. ไม่ทำการใดๆ อันอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

3. มีความรับผิดชอบต่อสังคม และไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียในจริยธรรมและวัฒนธรรมอันดีงาม

4. ไม่ควรกระทำการโฆษณาอันเป็นการดูหมิ่นเชื้อชาติ ศาสนา หรือความเชื่อ หรือสิ่งอันเป็นที่เคารพ สักการของบุคคลทั่วไป

5. ไม่ควรกระทำการโฆษณาอันทำให้เกิดความสำคัญผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้าบริการ การแสดงหรืออื่นๆ หรือโอ้อวดสรรพคุณจนเกินความจริงจนทำให้ผู้เห็นหรือผู้ฟังเกิดความสำคัญผิด

6. ไม่ควรกระทำการโฆษณาโดยใช้ความเชื่อถือทางไสยศาสตร์ หรือเรื่องโชคลางมาเป็นข้อจูงใจ

7. ไม่ควรกระทำการโฆษณาโดยการเลียนแบบเครื่องหมายการค้าคำขวัญหรือข้อความสำคัญจากการโฆษณาของผู้อื่น อันทำให้ผู้อื่นเห็นหรือผู้อื่นได้ยินเกิดความเข้าใจผิดหรือไขว้เขวเกี่ยวกับสินค้า บริการ หรือการแสดงของผู้อื่น

8. ไม่ควรกระทำการโฆษณาโดยใช้ศัพท์สถิติผลการวิจัย หรืออ้างอิงรายงานทางวิทยาศาสตร์ในทางที่ไม่สมควรหรือทำให้เกิดความเข้าใจผิดโดยที่สินค้านั้นไม่มีคุณสมบัติตามที่อ้างอิง

9. ไม่ควรกระทำการโฆษณาโดยอ้างถึงตัวบุคคล หรือสถาบันโดยที่ตัวบุคคล หรือสถาบันนั้นไม่มีตัวตนอยู่จริงและไม่ได้ใช้สินค้าและบริการหรือชมการแสดงนั้นจริง

10. ไม่ควรกระทำการโฆษณาอันอาจมีผลเป็นอันตรายต่อเด็กหรือผู้เยาว์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ หรือทำให้ขาดความรู้สึกผิดชอบ หรือโดยอาศัยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของบุคคลดังกล่าวมาใช้เป็นเครื่องมือในการจูงใจ

วิธีโฆษณาทางโทรทัศน์ มีดังนี้

การโฆษณาสด เป็นลักษณะของการถ่ายทอดสดโดยกระทำภายในห้องส่งของสถานีหรือถ่ายทอดนอกสถานีก็ได้ ผู้โฆษณาจะจัดสถานที่ จัดวางสินค้าให้สวยงามแล้วให้พิธีกรแนะนำสินค้า อาจมีการสาธิตร่วมด้วย

การช้อนตัวอักษรเป็นวิธีที่ง่ายที่สุด เพราะทางสถานีจะมีเครื่องมือสร้างตัวอักษรช้อนไปกับภาพที่ออกอากาศในรายการพร้อมๆ กันไป ผู้โฆษณาไม่นิยมใช้วิธีนี้ เพราะผู้ชมโทรทัศน์มักสนใจอยู่ที่ตัวรายการไม่ค่อยได้ดูข้อความโฆษณาที่ช้อนไว้ตอนล่างของภาพ

แต่บางครั้งหากใช้เทคนิคดีๆ สร้างตัวอักษรซ้อนภาพให้น่าสนใจ อาจดึงดูดผู้ชมมาอ่านโฆษณา ก็ได้

การฉายภาพสไลด์หรือภาพนิ่ง โดยเปิดเทปบันทึกเสียงไปพร้อมๆ กัน ปัจจุบันวิธีนี้ยังมีให้เป็นอยู่บ้างแต่จะพบนานๆ ครั้ง เพราะดูไม่เข้าใจ ภาพมักดูแห้งๆ ขาดเสน่ห์ของความเป็นโทรทัศน์ ใช้ภาพยนตร์โฆษณาเผยแพร่ทางโทรทัศน์ โดยระยะแรกจะออกอากาศแบบเต็มเรื่อง (Full Story) ซึ่งนิยมใช้ความยาว 60 วินาที หลังจากที่ภาพยนตร์โฆษณาออกอากาศได้ ประมาณ 1-2 สัปดาห์ ผู้ชมที่บ้านเริ่มจำโฆษณาได้แล้ว ก็จะตัดต่อโฆษณาใหม่ ให้สั้นลงเหลือเพียง 30 วินาทีและ 20 วินาทีตามลำดับ ทั้งนี้เพราะอัตราค่าโฆษณาทางโทรทัศน์แพงมาก

การซื้อขายเวลาโฆษณาทางโทรทัศน์

ลักษณะการซื้อขายเวลาโฆษณาทางโทรทัศน์จะใช้หน่วยการซื้อขายที่เรียกว่า Spot ความยาวของ Spot โฆษณาแต่ละชิ้นอาจมีตั้งแต่ 15 นาที 20 วินาที 30 วินาที 45 วินาที 1 นาที จนกระทั่งถึง 2 นาที แต่ที่นิยมใช้กันทั่วไปในปัจจุบันมักมีความยาว 20 วินาที สำหรับประเภทของ Spot โฆษณาที่ซื้อขายกันทางโทรทัศน์แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. Loose Spot คือ Spot โฆษณาที่จะออกอากาศระหว่างช่วงต่อของรายการ กล่าวคือ เมื่อรายการหนึ่งจบลง และก่อนจะขึ้นรายการต่อไป จะมีการโฆษณาเข้ามาแทรก เรียกโฆษณาในช่วงนี้ว่า Loose Spot

2. In Program spot คือ Spot โฆษณาที่ออกอากาศอยู่ในรายการใดรายการหนึ่ง กล่าวคือ ในแต่ละรายการที่ออกอากาศทางโทรทัศน์นั้น มักจะมีการหยุดเป็นช่วงๆ ในระหว่างออกอากาศเพื่อโฆษณาสินค้า อาจเหมาะเป็นผู้อุปถัมภ์รายการเพียงรายการเดียว การโฆษณาในช่วงนี้เรียกว่า In Program spot ซึ่งเจ้าของสินค้าอาจเหมาะเป็นผู้อุปถัมภ์รายการเพียงรายการเดียว หรือจะเฉลี่ยเป็นผู้อุปถัมภ์รายการ ร่วมกับเจ้าของสินค้ารายการอื่นๆ ก็ได้ โดยปกติอัตราค่าโฆษณาสำหรับ In Program spot จะแพงกว่า Loose Spot ในช่วงเวลาที่ใกล้เคียงกันเสมอ ทั้งนี้เพราะมีโอกาสถูกพบเห็นได้มากกว่า Loose Spot ซึ่งผู้ชมอาจเปลี่ยนช่องหรือหันไปทำกิจกรรมอื่นเมื่อรายการจบลง

การคิดอัตราค่าโฆษณาทางโทรทัศน์

สถานีโทรทัศน์แต่ละแห่งจะคิดอัตราค่าโฆษณาเป็น Spot ความยาว 1 นาที ต่อการโฆษณา 1 ครั้ง เป็นมาตรฐานไว้เช่น สมมติว่าคิด Spot ละ 300,000 บาท และ ผู้โฆษณา ต้องการออกอากาศโฆษณาจะต้องเสียค่าใช้จ่ายให้ทางสถานีเป็นเงิน = 150,000 บาท x 3 ครั้ง = 450,000 บาท (อัตราค่าโฆษณา Spot ละ 300,000 บาท ที่ทางสถานีกำหนดไว้ ความยาวครั้งละ 30 วินาทีเท่านั้น จึงเสียค่าใช้จ่ายเพียงครั้งเดียวในแต่ละครั้ง คือ 150,000 บาท ต่อ 1 ครั้ง)

อัตราค่าโฆษณาทางโทรทัศน์ของแต่ละสถานีจะตั้งไว้ไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับจำนวน และความนิยมของผู้ชมรายการ และช่วงเวลาออกอากาศ โดยปกติช่วงเวลาที่ผู้ชมมากที่สุด (A-time) จะมีอัตราค่าโฆษณาแพงกว่าช่วงเวลาอื่นๆ จากการสำรวจจำนวนผู้ชมโทรทัศน์ในประเทศไทยพบว่า เวลาที่มีคนดูมากที่สุดจะอยู่ในช่วงเวลาระหว่าง 20.30-22.00 ซึ่งเป็นช่วงรายการละครไทยเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือ ช่วง 19.30-20.30 น. ซึ่งเป็นช่วงเสนอข่าวประจำวัน

ช่วงเวลาที่ผู้ชมโทรทัศน์มากที่สุดนั้นมีชื่อเรียกต่างๆ กันไปตามความถนัด คือ บางครั้งเรียกว่า A-time หรือ Peak time แต่ที่นิยมเรียกกันมากที่สุดคือ Prime Time

ข้อดีของการโฆษณาทางโทรทัศน์ มีดังนี้

1) เป็นสื่อที่ให้ทางภาพ เสียง การเคลื่อนไหว รวมทั้งสีสันด้วย จึงสามารถเผยแพร่ความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างเต็มที่ ที่ทำให้การจูงใจและการกระตุ้นผู้ชมคล้อยตามแนวทางที่วางไว้ได้ง่าย สามารถเรียกความสนใจและสร้างการจดจำโฆษณาได้ง่าย

2) ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายได้มาก และเผยแพร่โฆษณาไปได้กว้างไกล

3) เลือกเขตและกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการเข้าถึงได้อย่างเฉพาะเจาะจง

4) ในขณะที่ชมโทรทัศน์ ผู้ชมมักมุ่งความสนใจทั้งหมดไปยังจอโทรทัศน์ ซึ่งจะต้องหยุดกิจกรรมอื่นหมด ผู้ชมจึงสามารถรับข่าวสารได้อย่างเต็มที่ มีประสิทธิภาพมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับ การฟังวิทยุ ซึ่งผู้ฟังวิทยุส่วนมากมักทำกิจกรรมอื่นไปพร้อมๆ กับการฟัง

5) สามารถควบคุมน้ำหนักหรือความถี่ของโฆษณาได้

6) ไม่มีข้อจำกัดในเรื่องขนาดเนื้อที่ของโฆษณาเพราะชิ้นโฆษณาที่ปรากฏออกมาทุกชิ้นจะเต็มจอเท่ากันหมด

ข้อเสียของการโฆษณาทางโทรทัศน์ มีดังนี้

1) การโฆษณาทางโทรทัศน์ต้องใช้งบประมาณสูงมาก เพราะอัตราค่าโฆษณาแพง

และต้นทุนการผลิตภาพยนตร์โฆษณาต้องลงทุนมาก ใช้เวลาในการถ่ายทำนาน

2) การโฆษณาทางโทรทัศน์มีข้อจำกัดทางด้านเวลา คือ ช่วงเวลาการโฆษณาสั้น และผ่านไปเร็วมาก จะมีผลต่อการจดจำและการรับรู้ของผู้ชม ทำให้ต้องออกโฆษณาบ่อยขึ้น เป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย

3) การโฆษณาทางโทรทัศน์มีมากจนทำให้ผู้ชมเกิดความเบื่อหน่าย ราคาคูและมักจะเปลี่ยนไปดุช่วงอื่นๆ หรือลুকไปทำธุระในระหว่างที่มีการโฆษณา

4) ช่วงเวลาในการออกอากาศของสถานีแต่ละแห่งยาวมาก มีบางช่วงที่คนดูน้อยมาก หากออกโฆษณาในช่วงนั้นจะมีโอกาสสูญเปล่าอย่างน่าเสียดาย

ประกาศกรมประชาสัมพันธ์

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และระยะเวลาสำหรับการโฆษณาและบริการธุรกิจ ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์

เพื่อให้การโฆษณาและบริการธุรกิจทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์เป็นไปอย่างถูกต้อง เหมาะสม และเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง อาศัยอำนาจตามความในข้อ 20 ภายใต้ข้อบังคับ 25 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. 2498 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530 กรมประชาสัมพันธ์จึงออกประกาศดังต่อไปนี้

1. คำว่า “โฆษณา” ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 หมายความว่า กระทำการไม่ว่าโดยวิธีใดๆ ให้ประชาชนเห็นหรือทราบข้อความ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า

2. ให้สถานีวิทยุกระจายเสียงทำการโฆษณาและบริการธุรกิจได้ไม่เกินชั่วโมงละ 12 นาที แต่เมื่อรวมเวลาโฆษณาและบริการธุรกิจตลอดทั้งวัน เฉลี่ยแล้วต้องไม่เกินชั่วโมงละ 10 นาที

3. ให้สถานีวิทยุโทรทัศน์ทำการโฆษณาและบริการธุรกิจ ได้ไม่เกิน ชั่วโมงละ 15 นาที 30 วินาที แต่เมื่อรวมเวลาโฆษณาและบริการธุรกิจตลอดวันเฉลี่ยแล้วต้องไม่เกิน ชั่วโมงละ 12 นาที

4. ในการโฆษณาสินค้าทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ หากมีกฎหมายว่าด้วยการนั้นใช้บังคับอยู่แล้ว นอกจากจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการโฆษณา และการบริการธุรกิจแล้วยังต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

5. การโฆษณาอาหาร ยา และเครื่องมือแพทย์ทุกชนิด ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ จะต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุขก่อน จึงจะทำการโฆษณาได้

6. การโฆษณาสถานพยาบาลทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ จะต้องไม่เป็นไปในทางโอ้อวด หรือเป็นเชิงชักชวนให้ผู้ป่วยมารับการรักษาพยาบาล

7. ห้ามทำการโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์

8. ห้ามออกอากาศรายการ โฆษณา หรือบริการธุรกิจพระเครื่อง และเครื่องรางของขลังทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ เว้นแต่จะจัดทำเป็นรูปข่าวบริการของสถานีรายการให้ความรู้หรือรายการทางวิชาการ ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนหลงเชื่ออย่างมง่ายและก่อให้เกิดความเสียหายแก่สถาบันศาสนา

9. ห้ามทำการโฆษณาสุราประเภทกลั่น ซึ่งมีแอลกอฮอล์สูงกว่า 15 ดีกรีขึ้นไป ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ ระหว่างเวลา 05.00 - 22.00 น.

10. ให้สถานีวิทยุโทรทัศน์ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การโฆษณาในรายการถ่ายทอดสดกีฬา ดังนี้

10.1 การถ่ายทอดสดกีฬาฟุตบอล ให้โฆษณาในช่วงเวลาก่อนการแข่งขันและระหว่างพักครึ่งเวลาการแข่งขันและระหว่างการแข่งขันให้โฆษณาโดยใช้ตัวอักษรวิ่งซึ่งขนาดของตัวอักษรกรอบ (ถ้ามี) จะต้องไม่เกินเศษหนึ่งส่วนห้าของจอภาพ และหากโฆษณาโดยใช้ภาพใดๆ ประกอบด้วย ให้กระทำได้ในกรณีที่การแข่งขันไม่อยู่ในช่วงตื่นเต้น เราใจผู้ชมโดยไม่ทำการโฆษณาได้ไม่เกิน 4 นาทีของแต่ละครึ่งการแข่งขัน ทั้งจะต้องไม่ก่อให้เกิดความรำคาญแก่ผู้ชมด้วย

10.2 ให้สถานีวิทยุโทรทัศน์เสนอรายการถ่ายทอดสดกีฬามวยไทย เป็นรายการประจำได้สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 2 ชั่วโมง

- การถ่ายทอดสดกีฬามวยภายในประเทศทั้งมวยไทย และ มวยสากลทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ให้ทำการโฆษณาได้ดังนี้

- โฆษณาระหว่างยก ได้ยกละ 1 นาที
- โฆษณาระหว่างคู่ ได้คู่ละ 3 นาที

การถ่ายทอดสดรายการกีฬาผอมยจากต่างประเทศผ่านดาวเทียม ให้โฆษณาได้ ชั่วโมงละไม่เกิน 20 นาที

11. การถวายพระพรพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ ให้ปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2538) ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 คือ จะต้องไม่มีข้อความโฆษณาสินค้าหรือบริการรวมทั้งเครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายอื่นๆ ของผู้ประกอบการธุรกิจ หรือข้อความที่แสดงสถานที่ หรือวิธีติดต่อกับผู้ประกอบการซึ่งรวมอยู่หรือทำให้ปรากฏพร้อมกับข้อความที่ถวายพระพรหรือข้อความอย่างอื่นที่อ้างอิงเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เว้นแต่ชื่อของผู้ประกอบการหรือผู้ประพันธ์ข้อความดังกล่าวเท่านั้น

12. การประชาสัมพันธ์ของทางราชการไม่นับรวมเป็นเวลาโฆษณาตามประกาศนี้

13. การแนะนำรายการของทางสถานีฯ ที่ไม่นับรวมเป็นเวลาโฆษณาให้มีได้ ชั่วโมงละ 1 นาที 30 วินาที

14. การกล่าวถึงผู้สนับสนุนรายการ ที่เป็นชื่อของสินค้า ชื่อบริษัทสัญลักษณ์ (โลโก้) โดยไม่เอ่ยถึงสรรพคุณของสินค้าและบริการธุรกิจ ไม่นับรวมเป็นการโฆษณาตามประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ 18 เมษายน 2539

ชั้น พูลสมบัติ

(นายชั้น พูลสมบัติ)

อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

จรรยาบรรณของนักประชาสัมพันธ์

สมาคมนักประชาสัมพันธ์แห่งประเทศไทย ได้ประกาศใช้จรรยาบรรณของนักประชาสัมพันธ์ เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2535 เพื่อให้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติหน้าที่และควบคุมความประพฤติของผู้ประกอบอาชีพการประชาสัมพันธ์ จรรยาบรรณดังกล่าว เรียกว่า “จรรยาบรรณกำหนดมาตรฐานวิชาชีพการประชาสัมพันธ์” มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

จรรยาบรรณกำหนดมาตรฐาน วิชาชีพการประชาสัมพันธ์ ของสมาคมนักประชาสัมพันธ์แห่งประเทศไทย

- ข้อ 1 ชื่อสัตย์ จริงใจ ยึดมั่นในอุดมการณ์ แห่งวิชาชีพตน
- ข้อ 2 เสียสละ อดทน เพื่อรักษามาตรฐาน และพัฒนาการแห่งวิชาชีพอย่าง สมศักดิ์ศรี
- ข้อ 3 ศรัทธาในหน้าที่และมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร
- ข้อ 4 สามัคคี เอื้ออาทร และเกื้อกูลระหว่างผู้ร่วมวิชาชีพเดียวกัน
- ข้อ 5 ให้ความสำคัญในการรักษาความลับและเคารพสิทธิส่วนบุคคล
- ข้อ 6 คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน และรับผิดชอบต่อสังคมเป็นนิจ
- ข้อ 7 นำเสนอเนื้อหาอย่างสุจริตใจ และรักษาวัฒนธรรมในการใช้ภาษา
- ข้อ 8 เคารพรักษา กฎระเบียบ และบรรทัดฐานของสังคมไทย
- ข้อ 9 ใช้ปิยวาจา มีมนุษยสัมพันธ์ และบุคลิกภาพที่ดี

บทที่ 6

แนวคิดเกี่ยวกับความผิดฐานหมิ่นประมาทและละเมิดของสื่อมวลชน

สื่อมวลชนกับความผิดฐานหมิ่นประมาท

การทำงานของสื่อมวลชนส่วนใหญ่จะต้องทำงานแข่งขันกับเวลา การนำเสนอข่าวสารจะต้องเป็นไปอย่างรวดเร็ว แต่ต้องให้มีความถูกต้องและเที่ยงตรง ซึ่งในบางครั้งอาจจะเกิดความผิดพลาดขึ้นได้โดยไม่ตั้งใจ หรืออาจเกิดขึ้นเพราะสื่อมวลชนขาดความสุจริตใจและไม่มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ปฏิบัติหน้าที่ในทางมิชอบ บางครั้งอาจทำผิดกฎหมาย สื่อมวลชนก็จะต้องได้รับผลทางกฎหมายบางครั้งสื่อมวลชนมักอ้างถึงความชอบธรรมในการแสดงความคิดเห็นแต่ไม่อาจอ้างได้ว่าประชาชนทั่วไปคิดเช่นนั้นหรืออาจจะอ้างว่า ทำไปเพื่อพิทักษ์ผลประโยชน์ของประชาชน แต่ก็ไม่สามารถพิสูจน์ข้อกล่าวหาเหล่านั้นได้ว่า ข้อความที่นำเสนอเป็นข้อความที่ใส่ความผู้อื่น หรือเป็นข้อความที่เป็นความจริง แต่แม้จะพิสูจน์ได้ว่าข้อความเหล่านั้นเป็นความจริงก็ตาม ตามกฎหมายก็ถือว่าเป็นการหมิ่นประมาท เพราะตามหลักกฎหมายถือว่า “ยิ่งจริง ยิ่งหมิ่นประมาท แต่ไม่ต้องรับโทษ”

หมิ่นประมาท เป็นการแสดงความหมายออกซึ่งเป็นการใส่ความบุคคลหนึ่งจนน่าจะเสียชื่อเสียง ถูกบุคคลอื่นดูหมิ่น เกลียดชัง โดยไม่จำเป็นต้องเกิดผลถึงขั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น เกลียดชังแล้ว ดังนั้น ถ้าข้อความที่กล่าว น่าจะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นเกลียดชัง แม้ความจริงผู้ที่ได้ฟังข้อความนั้น จะไม่รู้สึกลูกดูหมิ่น เกลียดชังผู้ถูกกล่าวถึงเลยก็ตาม ก็ถือว่าเป็นการหมิ่นประมาท

หมิ่นประมาท จะต้องเป็นการกล่าวใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สาม ดังนั้น จึงต้องมีบุคคลที่เกี่ยวข้องในกรณีความผิดฐานหมิ่นประมาทอยู่ 3 ฝ่าย คือ ผู้กล่าวหมิ่นประมาท บุคคลที่สามที่ทราบถึงการกล่าวใส่ความผู้อื่น และผู้ถูกกล่าวหมิ่นประมาท ซึ่งผู้ถูกกล่าวจะอยู่กับบุคคลที่สามด้วยหรือไม่ ไม่เป็นเรื่องสำคัญ และบุคคลที่สามจะมีจำนวนมากน้อยเท่าใดก็ได้ เช่น การปราศรัยหาเสียงต่อหน้าชุมชน โดยกล่าวพาดพิงใส่ความถึงบุคคลอื่น ซึ่งจะร่วมฟังอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม ก็ถือได้ว่า เป็นการกล่าวใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สาม อันเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาท

ลักษณะความผิดฐานหมิ่นประมาท

หมิ่นประมาทผู้อื่น

ความผิดฐานหมิ่นประมาท เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้ใดใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สาม โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง ก็ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความผิดฐานหมิ่นประมาท มีองค์ประกอบความผิด ดังนี้

1. ใส่ความ
2. ผู้อื่น
3. บุคคลที่สาม
4. เจตนา

ใส่ความ หมายถึง การยืนยันข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับบุคคลอื่น ซึ่งการยืนยันข้อเท็จจริงนั้น ไม่จำเป็นต้องเป็นการใส่ร้าย หรือให้ร้ายแก่เขาแต่อย่างใด เพียงแต่เป็นการใส่ความ อันน่าจะ使他เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชัง ก็เป็นความผิดได้

วิธีใส่ความ อาจทำได้ 3 วิธี คือ

1. การใส่ความผู้อื่นด้วยวาจา
2. การใส่ความด้วยกิริยา
3. การใส่ความด้วยการขีดเขียน

ผู้อื่น หมายถึง ผู้ถูกกระทำ หรือผู้เสียหาย ซึ่งอาจเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล ก็ได้ บุคคลที่ถูกหมิ่นประมาทนั้นต้องถูกระบุไว้ได้แน่นอนว่าเป็นใครแต่ไม่จำเป็นต้องระบุชื่อออกมาก็ได้

บุคคลที่สาม หมายถึง บุคคลอื่นนอกจากผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ ซึ่งอาจเป็นใครก็ได้ และไม่จำเป็นต้องระบุชื่อว่าเป็นใคร แต่เป็นบุคคลที่ทราบข้อความหมิ่นประมาทจากผู้กระทำการใส่ความ

เจตนา หมายถึง การมีเจตนาใส่ความผู้อื่น ดังนั้น ในการหมิ่นประมาทด้วยการโฆษณา ผู้กระทำจะต้องรู้อยู่แล้วว่าข้อความที่โฆษณานั้น เป็นการใส่ความผู้อื่น จึงปฏิเสธความ “รับผิด” ไม่ได้

การกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทนั้น ผู้กระทำความผิดต้องมีเจตนาที่จะกระทำ โดยรู้ถึงข้อเท็จจริงที่จะทำให้ผู้ถูกกระทำความผิดเสียหาย ชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง การกระทำโดยเจตนา จึงเป็นการกระทำโดยรู้สำนึกในการที่กระทำไป และในขณะเดียวกัน ผู้กระทำความผิดต้องประสงค์ต่อผล หรือย่อมมองเห็นผลของการกระทำนั้น

ความผิดฐานดูหมิ่น

ความผิดฐานดูหมิ่น เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 328 ซึ่งความผิดฐานดูหมิ่นผู้อื่น ต่างกับความผิดฐานหมิ่นประมาท คือ การดูหมิ่นนั้นไม่ใช่เป็นการใส่ความผู้อื่น แต่เป็นการดูถูกเหยียดหยาม ทำให้อับอายขายหน้า หรือกล่าวสบประมาทหรือด่าทอ

การดูหมิ่นเป็นเรื่องระหว่างบุคคลสองฝ่ายผู้ดูหมิ่นและผู้ถูกดูหมิ่นไม่จำเป็นต้องกล่าวต่อบุคคลที่สามเหมือนกับการหมิ่นประมาท แต่ เป็นการดูหมิ่นซึ่งหน้า แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า จะต้องกล่าวต่อหน้าผู้ถูกดูหมิ่นเสมอไป เช่น ถ้าผู้ถูกดูหมิ่น หรือผู้เสียหายได้ยินเสียงด่าเสียงนินทาว่าร้ายออกมาจากห้องที่แม้จะไม่เห็น ตัวผู้กล่าว ก็ถือว่าเป็นการกล่าวซึ่งหน้าเช่นกัน และการกล่าวดูหมิ่นผู้อื่นว่า “ นาย ก. น่าตาอัปลักษณ์ดูไม่ได้”

การดูหมิ่นด้วยการโฆษณา หมายถึง การทำให้มีการแพร่หลายออกไป ด้วยเอกสาร ภาพวาด ภาพระบายสี ภาพยนตร์ ภาพหรือตัวอักษร การกระจายเสียง การป่าวประกาศด้วยวาจา หรือเครื่องกระจายเสียงก็ถือว่าเป็นการดูหมิ่น ถึงแม้ว่าการดูหมิ่นด้วยการโฆษณา จะกระทำหลังผู้ถูกดูหมิ่น ก็ถือเป็นความผิด เพราะเป็นการดูหมิ่นที่กระทำโดยการแพร่หลายออกไป (มาตรา 328)

ความผิดฐานหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงอาฆาตมาดร้าย ต้ององค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 บัญญัติว่า ผู้ใดหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายด้วยพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี

พระมหากษัตริย์เป็นสถาบันสูงสุดของประเทศ เป็นที่เคารพของปวงชนทั้งประเทศ ใครจะล่วงละเมิดมิได้ และถือว่าอยู่นอกเหนือจากการวิพากษ์วิจารณ์ หรือการติชมใดๆ ทั้งสิ้น ทั้งนี้รวมทั้งพระราชินี รัชทายาท หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ซึ่งถือว่า เป็นส่วนสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ ที่ผู้ใดจะล่วงละเมิดมิได้เช่นกัน

ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร

บุคคลใดหรือสื่อมวลชน อาจกระทำอย่างใด ๆ ซึ่งถือเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร หากได้กระทำการด้วยวิธีการที่บัญญัติไว้ ตามมาตรา 116

มาตรา 116 ผู้ใดกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา หนังสือ หรือวิธีอื่นใด อันมิใช่เป็นการกระทำในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ หรือมิใช่เพื่อแสดงความคิดเห็น หรือติชมโดยสุจริต ถ้าได้กระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดิน เช่น มีการออกแถลงการณ์ให้ชาวไทยมุสลิมในสี่จังหวัดภาคใต้ เรียกร้องให้รัฐบาลแยกสี่จังหวัดภาคใต้ออกเป็นรัฐอิสระ ไม่ขึ้นกับรัฐบาล หากไม่ยินยอมร่วมมือ ก็จะถูกทำร้าย

2. เพื่อให้เกิดความปั่นป่วน หรือกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชน ถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร เช่น โฆษณาให้ชาวบ้านลุกฮือต่อต้าน ขับไล่รัฐบาล โดยอ้างเหตุผลว่า รัฐบาลไม่มีความสามารถในการปกครอง มีแต่การทุจริตคอร์รัปชัน

3. เพื่อให้ประชาชนล่วงละเมิดตามกฎหมายแผ่นดิน เช่น การชักชวนให้ประชาชนงดเสียภาษีเงินได้ เพราะรัฐบาลจะได้ไม่ใช้งบประมาณแผ่นดินอย่างฟุ่มเฟือยเกินไป ถ้าได้กระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่กล่าวมา ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิด อันเป็นความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร จะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี

การกระทำความผิดโดยการทำให้ปรากฏแก่ประชาชนทั่ว ๆ ไป จากกลุ่มหนึ่งไปสู่อีกกลุ่มหนึ่ง หรือจากบ้านหนึ่งไปสู่อีกบ้านหนึ่ง ไม่จำเป็นต้องต่อหน้าสาธารณชน หรือต่อประชาชนทั้งประเทศ และการกระทำที่มีมิใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ หรือมิใช่เพื่อแสดงความคิดเห็น หรือติชมโดยสุจริต เว้นแต่เป็นการแสดงความคิดเห็น หรือติชมโดยสุจริตตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย

การกระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนโดยการกระทำ มี 3 วิธี ได้แก่

1. ทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา เช่น มีการเปิดอภิปราย ณ ห้องสนามหลวง
2. ทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยหนังสือ เช่น พิมพ์ใบปลิวแจกจ่ายตามสี่แยก หรือตีพิมพ์บทความในหนังสือพิมพ์
3. ทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวิธีอื่นใด เช่น พุดทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ หรือสถานีวิทยุกระจายเสียง

ความผิดเกี่ยวกับศาสนา

ความผิดเกี่ยวกับศาสนา เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 206 ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำความผิดใดๆ แก่วัดถู่หรือสถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนาของหมู่ชนใด อันเป็นการเหยียดหยามศาสนานั้น ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความผิดที่เกี่ยวกับศาสนา ตามมาตรา 206 นั้น บัญญัติการกระทำความผิดไว้กว้างๆ คือ ผู้ใดกระทำความผิดใดๆ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำด้วยวิธีใดก็ตาม เช่น ถ่ายภาพหรือถ่ายวิดีโอหรือถ่ายภาพยนตร์หรือตีพิมพ์ภาพหรือวิธีอื่นใดแก่วัดถู่หรือสถานที่ที่กระทำต่อสิ่งอันเป็นที่เคารพในทางศาสนาของหมู่ชนใด อันเป็นการเหยียดหยามศาสนา คือ ดูหมิ่นไม่เคารพแก่ศาสนาใดก็ได้ที่มีคนเคารพนับถือ ไม่จำเป็นต้องเป็นศาสนาพุทธเสมอไป

ภาพที่ปรากฏทางหน้าหนังสือพิมพ์ นิตยสาร โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ที่มีภาพที่เกี่ยวกับวัดถู่ หรือสถานที่ที่เคารพในทางศาสนา เช่น วัด โบสถ์ พระพุทธรูป ในทำนองเหยียดหยามไม่เคารพ เป็นความผิดเกี่ยวกับศาสนา มีบทลงโทษสูงมากจำคุกถึงเจ็ดปี เพื่อเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดให้เด็ดขาด

ในฐานะของนักสื่อสารมวลชน นอกจากจะต้องระวังในการเสนอข้อความ ภาพ เสียง หรือวิธีอื่นใด ที่อาจเข้าข่ายดูหมิ่นเหยียดหยามศาสนาแล้ว ควรจะมีหน้าที่สอดส่องดูแล ไม่ให้บุคคลอื่นใดกระทำการดูหมิ่นเหยียดหยามศาสนา เพื่อป้องกันไม่ให้มีผลกระทบกระเทือนต่อจิตใจของคนในชาติอีกด้วย

ความผิดเกี่ยวกับการละเมิด

การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

สิทธิส่วนบุคคล หรือสิทธิในชีวิตส่วนตัว (Right to Privacy)

มีความหมายครอบคลุมถึง สิทธิของบุคคลที่จะอยู่โดยลำพัง (to be let alone) โดยปราศจากการแทรกสอด หรือถือเอา หรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในเรื่องส่วนตัวหรือกิจกรรมส่วนตัวโดยแท้จริงของเขา หรือการนำข้อเท็จจริงส่วนตัวของเขาไปเผยแพร่แก่บุคคลอื่น หรือต่อสาธารณะอันทำให้ได้รับความเดือดร้อนรำคาญ อับอายหรือทุกข์ทรมานใจ รวมถึงการเข้าถึงเอาชื่อ หรือภาพของเขา ไปใช้เพื่อประโยชน์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยมิได้รับความยินยอม

เป็นที่ยอมรับกันในหลักสากลว่า “สิทธิในชีวิตส่วนตัว” เป็นสิทธิที่ทุกประเทศควรให้ความคุ้มครอง ดังปฎิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ค.ศ. 1948 ที่ว่า “บุคคลใดๆ จะถูกแทรกสอดโดยผลการในชีวิตส่วนตัว ในครอบครัว ในเคหสถาน หรือในการสื่อสาร หรือจะถูกลบลู่ในเกียรติ หรือชื่อเสียงไม่ได้ ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองของกฎหมายต่อการแทรกสอดหรือการลบลู่ดังกล่าวนี้”

ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของสื่อมวลชนที่จะต้องทำให้สิทธิมนุษยชน ปรากฏเป็นชีวิตให้ทุกคนตระหนักว่า สิทธิของแต่ละบุคคลคืออะไร นักการศึกษาและสื่อมวลชนควรมีความรับผิดชอบร่วมกัน ในการกระตุ้นให้บุคคลหันมาเคารพสิทธิมนุษยชน และเรียกร้องให้คนอื่นเคารพสิทธิของบุคคลอื่นด้วย

สำหรับในประเทศไทย ยังไม่มีกฎหมายที่บัญญัติคุ้มครองสิทธิในชีวิตส่วนตัวไว้ โดยเฉพาะ ต้องพิจารณาใช้จากกฎหมายทั่วไป เช่น ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งประกอบด้วยหลักจริยธรรมของสื่อมวลชนที่จะต้องเคารพและไม่ละเมิดต่อสิทธิของบุคคลอื่น

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 ได้บัญญัติว่า

“ผู้จงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น”

“สิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด...” ซึ่งยอมรับรวมถึงสิทธิในชีวิตส่วนตัวด้วย และจะต้องพิจารณากันเป็นกรณีๆ ไป ซึ่งคล้ายกับกฎหมายของอังกฤษกล่าวคือ เรื่องการละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนตัวนั้น ถือว่าเป็นเรื่องละเมิดตามปกติธรรมดา ไม่ได้แยกเป็นพิเศษเหมือนของสหรัฐอเมริกา ซึ่งจะต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่มีข้อจำกัด คือจะต้องเป็นกรณีประมาทเลินเล่อหรือจงใจเท่านั้น ส่วนการละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนตัวพิจารณาจากผลของการกระทำเป็นหลัก เรื่องที่ว่า จะกระทำโดยเจตนาหรือประมาทเลินเล่อ นั้น เป็นกรณีที่จะพิจารณาเพื่อเป็นข้อแก้ตัวของผู้กระทำ เพื่อให้พ้นจากความรับผิดชอบหรือไม่ สิทธิในชีวิตส่วนตัวนั้นมีขอบเขตกว้างขวาง เป็นเรื่องละเอียดอ่อนเกี่ยวกับจิตใจ อารมณ์ของผู้ถูกละเมิด เป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อน ราคาคัญใจลักษณะการกระทำ อาจจะไม่เป็นการผิดกฎหมายที่มีอยู่ในประเทศไทยปัจจุบันอย่างชัดเจน

การกระทำที่ถือเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล เช่น การติดตามสะกดรอยบุคคลอื่นอยู่ห่างๆ หรือการใช้กล้องถ่ายภาพบุคคลอื่นอยู่ห่างๆ ตลอดเวลา ทำให้บุคคลนั้นขาดความอิสระในด้านความรู้สึกส่วนตัว และความเสียหายก็ไม่ชัดเจนเหมือนการถูกละเมิดในกรณีทั่วๆ ไป

นอกจากนี้ การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล หรือสิทธิในชีวิตส่วนตัว อาจเกิดขึ้นได้ในหลายกรณี เช่น การลักลอบดักฟังทางโทรศัพท์ การนำภาพหรือชีวิตส่วนตัวของเขาไปเผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์ ทางวิทยุโทรทัศน์ ทำให้เขาได้รับความอับอาย หรือเดือดร้อนรำคาญ เช่น นำประวัติส่วนตัวที่เป็นปมด้อยของเขาไปเปิดเผย

บางกรณี อาจมีการสะกดรอยตามบุคคลหนึ่งบุคคลใดไปตลอดเวลา ทั้งนี้ เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลนั้นแล้วนำไปใช้เป็นประโยชน์อย่างอื่นโดยมิชอบ เช่น การลักลอบลัดเสียง การใช้กล้องส่องทางไกล การเปิดเผยจดหมายหรือเอกสารใดๆ ที่เป็นเรื่องส่วนตัวของเขา

การนำภาพ หรือชื่อของเขาไปใช้ในการโฆษณาสินค้า การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เก็บข้อมูลในเรื่องส่วนตัวของบุคคลไว้ แล้วนำไปถ่ายทอด หรือเผยแพร่ ซึ่งกันและกัน การกระทำต่างๆ ดังกล่าว อาจถือได้ว่าเป็นการละเมิดต่อสิทธิส่วนบุคคล สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ให้ความสนใจในการคุ้มครองสิทธิในความเป็นส่วนบุคคลเป็นอย่างยิ่ง มีการฟ้องคดีอันเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิประเภทนี้เป็นจำนวนมากและคำพิพากษาของศาลในสหรัฐอเมริกาได้ช่วยทำให้แนวความคิดในเรื่องการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลได้กลายมาเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย

สำหรับในประเทศไทยนั้นไม่มีกฎหมายบัญญัติรับรองสิทธิส่วนบุคคลไว้โดยเฉพาะเหมือนต่างประเทศ การพิจารณาในเรื่องนี้ จำต้องพิจารณาจากหลักกฎหมายทั่วไปตามประมวลกฎหมายอาญา หรือประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องละเมิด ประกอบกับความตื่นตัวในเรื่องการคุ้มครองสิทธิดังกล่าวในประเทศไทยยังมีไม่มากนัก ดังนั้น คำพิพากษาฎีกาที่กล่าวถึงสิทธิส่วนบุคคลโดยตรงจึงยังไม่ปรากฏ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ปัญหาการล่วงละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนตัวในประเทศไทย ไม่ปรากฏว่ามีคดีขึ้นสู่ศาลให้เห็นเหมือนกับที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกา ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะอุปนิสัยส่วนตัวของคนไทยส่วนใหญ่ ไม่ชอบให้มีเรื่องมีราวหรือมาเป็นความกันที่ศาล และหากเกิดปัญหาการล่วงละเมิดในชีวิตส่วนตัวจริง ก็มักจะตกลงกันได้เสียตั้งแต่ต้น

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า ผู้ที่ทำอาชีพสื่อมวลชนจะต้องตระหนักไว้ว่า ตนอาจถูกฟ้องร้องเกี่ยวกับการล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนตัวขึ้นมาเมื่อใดก็ได้ แต่ที่ยังไม่ปรากฏให้เห็นว่า มีการฟ้องร้องกัน ก็ไม่ใช่ว่ากฎหมายไทยเราไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายรองรับ เพราะกฎหมายไทยเรา (มาตรา 420) ก็รับรองว่าสิทธิเช่นนี้มีอยู่และคุ้มครองให้ เพียงแต่ว่าการฟ้องร้องในเรื่องนี้ยังไม่มีการพัฒนาเหมือนของต่างประเทศ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าสภาพสังคม ประเพณี ของเรา ทำให้ความรู้สึกนึกคิดของประชาชนในขณะนี้ออมรับหรือไม่รับรู้ถึงสิทธิเหล่านี้ก็ได้ จึงปล่อยให้สื่อมวลชนละเมิดสิทธิดังกล่าวอยู่เป็นประจำ

โดยสรุปจึงกล่าวได้ว่า การล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนตัว ได้แก่ การนำเอาสิ่งซึ่งเป็นเรื่องส่วนตัวหรือเป็นบุคลิกภาพส่วนตัวของผู้อื่นมาแสวงหาประโยชน์เพื่อการค้า เช่น รูปถ่าย รูปภาพ เสียง รสนิยม เป็นต้น โดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าตัว หรือการเข้าไปทำลาย

ความสันโดษและความเป็นส่วนตัวของผู้อื่น เช่น แอบฟังเสียง แอบถ่ายรูป คอยติดตามทุกอย่างก้าว หรือการตีพิมพ์เรื่องส่วนตัวของผู้อื่นโดยไม่ได้รับความยินยอม และการแสดงเรื่องราวของผู้อื่นต่อสาธารณชน โดยลักษณะที่อาจทำให้สาธารณชนเข้าใจผิดไปในทางไม่ดีเกี่ยวกับตัวผู้นั้น หลักเกณฑ์เหล่านี้เป็นเรื่องละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนตัวเท่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายของสหรัฐอเมริกา ถ้านอกเหนือจากเรื่องเหล่านี้แล้วก็ไม่ใช่ เรื่องละเมิดในชีวิตส่วนตัวแต่อาจเป็นกรณีละเมิดสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด หรืออาจเป็นกรณีหมิ่นประมาททั้งในทางแพ่งหรือในทางอาญาก็ได้

สำหรับในกรณีที่มีการตีพิมพ์นั้น ความเสียหายของบุคคลที่ถูกละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนตัวนั้น แตกต่างจากความเสียหายในเรื่องละเมิดต่อชื่อเสียง เพราะการละเมิดชื่อเสียงเกียรติยศเป็นกรณีที่ความเสียหายเกิดจากว่า ผู้นั้นเสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติยศอันเนื่องมาจากการตีพิมพ์ข้อความ หรือเรื่องราว หรือภาพของผู้เสียหาย ต่อสายตาของสาธารณชน แต่ความเสียหายในกรณีละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนตัวนั้นก็คือ เขาไม่ประสงค์จะให้ตีพิมพ์ ถ้าทำไปก็ถือว่าขัดต่อความต้องการของเขา ดังนั้น แม้เรื่องที่ตีพิมพ์จะเป็นความจริงทุกประการก็ตาม ก็ยังถือว่าละเมิดต่อสิทธิในชีวิตส่วนตัวของเขา กรณีนี้แตกต่างจากกฎหมายละเมิดในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 ที่จะต้องเป็นเรื่องของความจงใจหรือประมาทเลินเล่อ และต้องก่อให้เกิดความเสียหายแก่สิทธิในชีวิตส่วนตัวของผู้ถูกละเมิดด้วย ถ้าไม่เสียหายก็ไม่เป็นการละเมิด ดังนั้น การที่ผู้เสียหายจะพิสูจน์ว่าตนเสียหายจึงไม่ใช่เรื่องง่ายนัก

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534

เด็กหรือเยาวชนของชาติ อาจกระทำความผิด เพราะยังไม่เจริญตัววุฒิภาวะ รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ถูกบังคับ หรือด้วยความจำเป็นบางประการ เช่น ถูกเลี้ยมสอน หรือบังคับให้วิ่งราวทรัพย์ ลักทรัพย์ จนต้องตกเป็นผู้ต้องหา และมีความผิดทางอาญาในที่สุด เรื่องของเด็กหรือเยาวชนจึงเป็นเรื่องที่ต้องระวัง ในการที่สื่อมวลชนจะรายงานข่าว หรือแพร่ภาพด้วยวิธีใดๆ ดังนั้น รัฐจึงออกกฎหมายที่ เรียกว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534 โดยให้เหตุผลว่า เพื่อคุ้มครองเด็กและเยาวชน ให้การช่วยเหลือสงเคราะห์เด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของประเทศ เพื่อให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันข้างหน้า ทั้งให้คดีเกี่ยวกับครอบครัว ซึ่งเป็นคดีที่มีปัญหาละเอียดอ่อน เกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับคดีเด็กและเยาวชน ในศาลที่มีวิธีพิจารณาเป็นพิเศษแตกต่างจากคดีธรรมดา โดยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวขึ้นแทน ศาลคดีเด็กและเยาวชนที่เกิดจากครอบครัวไม่ปกติสุข

เด็ก หมายความว่า บุคคลอายุเกิน 7 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่เกิน 14 ปีบริบูรณ์

เยาวชน หมายความว่า บุคคลอายุเกิน 14 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์

คดีธรรมดา หมายความว่า คดีอื่นๆ นอกจากคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาล ที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

คดีเยาวชนและครอบครัว หมายความว่า คดีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาตามพระราชบัญญัติ

ศาลเยาวชนและครอบครัว หมายความว่า ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หรือแผนกเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัด ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้ มีทั้งข้อห้ามและบทบัญญัติบางมาตรา ที่สื่อมวลชน ซึ่งมีหน้าที่ในการรายงานข่าวและวิจารณ์ หรือได้ทำการโฆษณาจะต้องรู้ หากผู้ใดฝ่าฝืนและไม่ปฏิบัติตาม นอกจากการกระทำความผิดแล้ว จะมีผลกระทบต่อดังกล่าวให้มีปมด้อยหรือปัญหาทางจิตใจแล้ว ยังต้องรับผิดชอบทางกฎหมายอีกด้วย

ข้อควรปฏิบัติสำหรับสื่อมวลชนในคดีที่เกี่ยวกับเยาวชนและครอบครัว

1. การพิจารณาคดีให้กระทำเป็นความลับ คดีเกี่ยวกับเยาวชนและครอบครัวต่างไปจากคดีธรรมดา สื่อมวลชนจะเข้าไปฟังการพิจารณาคดีไม่ได้ แม้ว่าจะมีบทบาทหน้าที่ในการรายงานข่าวก็ตาม เพราะเด็กจะต้องเติบโต และมีความรับผิดชอบต่อสังคมในอนาคต หากเรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวของเด็กถูกเผยแพร่ออกไป เด็กอาจถูกเพื่อนๆ ล้อเลียนเหยียดหยันจนกลายเป็นปมด้อย และอาจสร้างปัญหาให้กับสังคมต่อไปได้

2. **ข้อห้ามบางประการ ที่ให้บุคคลอื่นรู้จักตัว ชื่อตัว ชื่อสกุล ของเด็กหรือเยาวชน (มาตรา 93)**

2.1 ห้ามบันทึกภาพ แพร่ภาพ พิมพ์รูป หรือบันทึกเสียง แพร่เสียงของเด็กหรือเยาวชน ซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด

2.2 ห้ามโฆษณาข้อความ ซึ่งปรากฏในทางสอบสวนของพนักงานสอบสวน

2.3 ห้ามโฆษณาข้อความในการพิจารณาคดีของศาล

2.4 ห้ามโฆษณาข้อความเปิดเผยประวัติการกระทำความผิด หรือสถานที่อยู่ สถานที่ทำงาน หรือสถานศึกษา ของเด็กหรือเยาวชนนั้น

สื่อมวลชนมีอิทธิพลอย่างมากในการเผยแพร่ข่าวสาร ดังนั้น ก่อนที่จะเสนอ ข่าวภาพ หรือเสียง ที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดทางกฎหมายของเด็กหรือเยาวชน จึงควรจะต้องให้รอบคอบเสียก่อน เพราะอาจส่งผลร้ายให้กับเด็กหรือเยาวชน เด็กอาจถูกรังเกียจ มีปมด้อย และโตขึ้นก็อาจเป็นผลร้ายแก่สังคมได้ จึงควรระลึกไว้เสมอว่า เจตนารมณ์ของกฎหมายคุ้มครองเด็กและเยาวชน มิให้ถูกตราหน้าว่าเป็นผู้ที่ได้กระทำความผิดทางอาญามาแล้ว

ตัวอย่างความผิดฐานหมิ่นประมาท

กรณีศาลอุทธรณ์พิพากษา ยกฟ้อง นายชูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ ข้อหาหมิ่นประมาท (ที่มา สำนักข่าว กรมประชาสัมพันธ์)

ศาลอาญาอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ในคดีที่ นายธีรชัย เจษฎารักษ์ เจ้าหน้าที่บริหารงานอบรมและฝึกวิชาชีพกรมราชทัณฑ์ เป็นโจทก์ยื่นฟ้อง นายชูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ รองหัวหน้าพรรคชาติไทย เป็นจำเลย ในความผิดฐานหมิ่นประมาทด้วยการโฆษณา จากกรณีที่นายชูวิทย์ร้องเรียน นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา ในขณะที่เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และให้สัมภาษณ์ผ่านสื่อมวลชน ว่า โจทก์เรียกรับเงิน 5,000 บาท เพื่อให้จำเลยได้รับประทานข้าวผัด ที่ น.ส.สุรัชฎา แววศรี ภรรยาจำเลย นำมาให้ในห้องคุมขังใต้ถุนศาลอาญากรุงเทพใต้

โดยศาลพิเคราะห์พยานหลักฐานแล้ว เห็นว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ ว่า เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2546 จำเลยร้องเรียนกับนายพงศ์เทพจริงและจำเลยได้ให้สัมภาษณ์ในรายการโทรทัศน์ รวมทั้งสื่อ เสนอข่าวอย่างต่อเนื่อง แม้โจทก์จะปฏิเสธว่า ไม่เคยรับเงิน และวันดังกล่าวไปรับประทานอาหารกับผู้ใต้บังคับบัญชา และใช้บัตรเครดิตจ่ายเงิน แต่หลักฐานการจ่ายเงินพบว่าไม่มีชื่อธนาคาร และไม่มีชื่อผู้เป็นเจ้าของบัญชี พยานหลักฐานโจทก์ก็ไม่มีน้ำหนักเพียงพอ คำพิพากษาศาลชั้นต้นชอบแล้ว จึงพิพากษายืนตามศาลชั้นต้นให้ยกฟ้อง

คดีหมายเลขดำที่ 3091/2546
ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลอาญา
วันที่ 15 เดือนมีนาคม พุทธศักราช 2549
ความอาญา

บริษัท ซินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
นางสาวสุภิญญา กลางณรงค์ ที่ 1 กับพวก
เรื่อง หมิ่นประมาท ความผิดต่อพระราชบัญญัติการพิมพ์

โจทก์
จำเลย

โจทก์ฟ้องว่าโจทก์มีฐานะเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทมหาชนจำกัด และมอบอำนาจให้นายสุพจน์ วิทิตต์พันธ์ุ เป็นผู้ฟ้องคดีนี้แทน จำเลยที่ 1 เป็นเลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ จำเลยที่ 2 มีฐานะเป็นนิติบุคคล ประเภทบริษัท จำกัด มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการหนังสือพิมพ์รายวันชื่อ ว่าหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์พิมพ์ออกจำหน่ายในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัดทั่วราชอาณาจักร โดยจำเลยที่ 3 และที่ 4 เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำแทน และจำเลยที่ 5 เป็นบรรณาธิการผู้พิมพ์ ผู้โฆษณาหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์

จำเลยที่ 2 ถึงที่ 5 นำสืบในทำนองเดียวกันว่า จำเลยที่ 3 และที่ 4 เป็นกรรมการผู้มีอำนาจในบริษัทจำเลยที่ 2 มีหน้าที่ในการบริหารธุรกิจของบริษัท ตามหนังสือรับรองเอกสารหมาย จ.3 ส่วนจำเลยที่ 5 เป็นบรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา ของหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ทั้งเป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 2 เหตุที่หนังสือพิมพ์ดังกล่าวได้ลงข้อความตามหนังสือพิมพ์เอกสารหมาย จ.4 ก็เนื่องจากนักข่าวไปสัมภาษณ์จากจำเลยที่ 1 เมื่อนักข่าวไปทำการสัมภาษณ์มาแล้ว ก็ก็นำข่าวนั้นมายังกองบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ โดยหน้าที่ในการเขียนข่าว เป็นหน้าที่ของพนักงานเขียนข่าว หลังจากนั้นหัวหน้าข่าวการเมืองและหัวหน้าข่าวหน้าหนึ่ง จะนำไปลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์

พิเคราะห์พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบ และจำเลยทั้งห้า มิได้นำสืบหักล้างให้เห็นเป็นอย่างอื่น ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติเบื้องต้นว่า บริษัทโจทก์ มีฐานะเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทมหาชน จำกัด ตามหนังสือรับรอง เอกสารหมาย จ.1 ส่วนจำเลยที่ 1 เป็นเลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ จำเลยที่ 2 มีฐานะเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัท จำกัด

มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการหนังสือพิมพ์รายวันใช้ชื่อว่า หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ โดยมีจำนวนที่ 3 และจำนวนที่ 4 เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน ตามหนังสือรับรองเอกสารหมายเลข 3 และจำนวนที่ 5 เป็นบรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณาของหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ เดิมบริษัทโจทก์ มีพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร เป็นกรรมการ ตามหนังสือรับรองเอกสารหมายเลข ล.5 แล้วมีการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการ ตามหนังสือรับรองเอกสารหมายเลข ล.6 จำนวนที่ 1 ให้ข่าวมีข้อความตามที่ลง หลังพาดหัวข่าวว่า NEO ประจํา 5 ปี ไทยรักไทย ชินคอร์ปอเรชั่น ตามหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ฉบับลงวันที่ 16 กรกฎาคม 2546 เอกสารหมายเลข จ.4 จริง คดีมีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยว่า จำนวนที่ 5 กระทำผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า ก่อนที่จะวินิจฉัยถึงปัญหาดังกล่าว ควรวินิจฉัยประเด็นที่จำนวนที่ 1 นำสืบต่อสู้ก่อนว่า ข้อความในส่วนที่พาดหัวข่าวตามหนังสือพิมพ์ เอกสารหมายเลข จ.4 ซึ่งมีข้อความว่า “NEO ประจํา 5 ปี ไทยรักไทย ชินคอร์ปอเรชั่น” จำนวนที่ 1 มิใช่เป็นผู้ให้ข่าวตั้งที่จำนวนที่ 1 ต่อสู้หรือไม่ เห็นว่า เนื้อหาอันแท้จริงที่จะฟังว่า จำนวนที่ 1 กระทำผิดตามฟ้องหรือไม่ นั้น อยู่ที่ข้อความที่ฟังเป็นยุติ หลังข้อความพาดหัวข่าว หาใช่ข้อความตามที่จำนวนที่ 1 ต่อสู้ไม่ กรณีจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องวินิจฉัยถึงประเด็นนี้ เพราะหากวินิจฉัยแล้ว ก็มีได้มีผลให้คำวินิจฉัยในส่วนอื่นเปลี่ยนแปลงอย่างใด

ข้อที่ต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า จำนวนที่ 1 จะต้องรับผิดชอบตามข้อความที่จำนวนที่ 1 ให้ข่าว ซึ่งฟังเป็นยุติตามเอกสารหมายเลข จ.4 หรือไม่ พิเคราะห์คำฟ้องและข้อนำสืบของโจทก์แล้ว สาระสำคัญที่โจทก์อ้างว่า จำนวนที่ 1 กระทำผิดมีอยู่ 4 ประเด็น คือ

1. ข้อความที่ว่าพรรคไทยรักไทย โดยเฉพาะช่วงที่เป็นรัฐบาลว่าได้เกี่ยวหนุนผลประโยชน์ธุรกิจบริษัทโจทก์ ทำให้บริษัทโจทก์มีผลกำไรเพิ่มขึ้นทุกปีในอัตราที่สูงขึ้นหลายเท่าตัว

2. ผลกำไรเหล่านี้ เริ่มขึ้นเมื่อพันตำรวจโททักษิณ นำพรรคไทยรักไทยเข้ามาเป็นรัฐบาล และได้ออกมาตรการหนุนเสริมให้ธุรกิจของตัวเองเติบโตยิ่งขึ้น โดยใช้อำนาจการเมืองรักษาธุรกิจต่อไป โดยเฉพาะธุรกิจ 3 ประเภทคือ ธุรกิจมือถือ (บ.เอไอเอส) ธุรกิจดาวเทียม (ไอพีสตาร์) และธุรกิจโทรทัศน์ (ไอทีวี) ซึ่งเป็นการประกอบการบนทรัพยากรสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับประชาชน

3. ธุรกิจเหล่านี้ ต้องขอสัมปทาน ซึ่งมีอำนาจทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง เมื่อผู้ใดได้รับสัมปทานแล้ว ก็ได้เลย เป็นธุรกิจรวยตลอดกาล ทุนคงตัว แต่กำไรไม่มีที่สิ้นสุดโดยฉันทานุมัติจากอำนาจทางการเมือง และ

4. 5 ปีของไทยรักไทย นอกจากจะช่วยให้บริษัทในเครือของตัวเองมีกำไรเพิ่มขึ้นแล้ว ยังส่งผลให้ภาคธุรกิจและการเมืองกลายเป็นกลุ่มเดียวกัน โดยรายได้ของบริษัทโจทก์จะกลับมาเป็นทุนที่ใช้ในการสร้างความเข้มแข็งให้พรรคการเมืองกลายเป็นระบบครอบครัว นอกจากนี้ ผู้มีบทบาทในแวดวงต่างๆ จากการเมือง ธุรกิจ สังคมสงเคราะห์ล้วนเป็น เครือญาติกันทั้งสิ้น ซึ่งเห็นควรพิจารณาประเด็นทั้งสี่ไปในคราวเดียว เพราะมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน ปัญหานี้ โจทก์มีนายสุพจน์ วาทีตต์พันธ์ ผู้รับมอบอำนาจจาก โจทก์ เบิกความว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทมหาชน จำกัด ตามหนังสือรับรองเอกสารหมายเลข 1 และบริษัทโจทก์มีบริษัทอยู่ในเครือ 3 บริษัท คือ บริษัท เอ.ไอ.เอส จำกัด (มหาชน) บริษัท ซินแซทเทลไลท์ จำกัด (มหาชน) และบริษัท ไอทีวี จำกัด (มหาชน) ซึ่งบริษัทโจทก์ และบริษัทในเครือ ต่างจดทะเบียนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตาม พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2534 ดังนี้ ข้อเท็จจริง จึงฟังได้ว่า บริษัทโจทก์และบริษัทในเครือ ต่างเป็นนิติบุคคลที่เป็นสาธารณะ ซึ่งวิสัย ของประชาชนทั่วๆ ไป ย่อมสามารถตรวจสอบ ให้มีความสำคัญ เพื่อใช้เป็นพื้นฐาน ประกอบดุลพินิจในการลงทุน อีกทั้งบริษัทโจทก์ ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับคลื่นความถี่ (วิทยุโทรทัศน์ และวิทยุคมนาคม) ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 40 วรรคหนึ่ง ถือว่าเป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติ เพื่อประโยชน์สาธารณะ

นอกจากนั้น ยังได้ความจากพยานโจทก์ปากดังกล่าวอีกว่า พันตำรวจโททักษิณ เป็นผู้ก่อตั้งบริษัทโจทก์และเป็นกรรมการ ตามหนังสือรับรองเอกสารหมายเลข 5 แล้วมีการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการให้ญาติและบริวารในเวลาต่อมา ตามหนังสือรับรองเอกสารหมายเลข 6 แสดงว่า พันตำรวจโททักษิณ เป็นผู้ก่อตั้งบริษัทโจทก์มาก่อน แม้ขณะเกิดเหตุคดีนี้ พันตำรวจโททักษิณ จะมิได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อด้อยก็ตาม แต่บริษัทโจทก์ ยังมีญาติและบริวารของพันตำรวจโททักษิณ เป็นกรรมการบริษัทโจทก์อยู่ ส่วนจำเลยที่ 1 นำสืบว่า จำเลยที่ 1 ศึกษาวิชาในสาขาสื่อสารมวลชน ประกอบอาชีพเผยแพร่ข่าวสารคดีต่อเยาวชน สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบกับขณะที่จำเลยที่ 1 ทำงานอยู่ที่คณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ หรือมีชื่อย่อว่า คปส. ซึ่งมีวัตถุประสงค์ผลักดันสื่อให้เป็นประชาธิปไตย ส่งเสริมสิทธิ และเสรีภาพในการแสดงออกของประชาชน รวมทั้งตรวจสอบนโยบายด้านสื่อสารของรัฐ และการดำเนินกิจการ ของกลุ่มทุนด้านสื่อสารมวลชนและโทรคมนาคม ทั้งขณะที่จำเลยที่ 1 ทำงานวิจัยปัญหานี้ จำเลยที่ 1 เคยพบโฆษณาของบริษัทโจทก์ลงเต็ม

หน้าในหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ ฉบับลงวันที่ 3 มีนาคม 2546 เอกสารหมายเลข 8 กล่าวถึงรายได้ที่เพิ่มขึ้น คือ เมื่อปี 2544 และ 2545 บริษัทโจทก์มีกำไรสุทธิประมาณ 5,000 ล้านบาท และ 15,000 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้ง คปส. เองก็เคยทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนและคอร์รัปชั่นเชิงนโยบายโดยทำเป็นหนังสือแจกแก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาตามหนังสือสภาประชาชน เอกสารหมายเลข 7 ซึ่งหนังสือเล่มดังกล่าวได้กล่าวถึงผลประโยชน์ทับซ้อน และการเกื้อหนุนระหว่างนักการเมืองกับบริษัทที่ประกอบธุรกิจด้านสื่อสาร

ดร. สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ พยานจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นนักวิชาการ โดยเป็นผู้อำนวยการวิจัย อยู่ที่สถาบันวิจัย เพื่อการพัฒนาประเทศไทย ซึ่งมีชื่อย่อว่า ที ดี อาร์ ไอ เบิกความว่า พยานเคยทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนและการออกมาตรการเกื้อหนุน ตามเอกสารหมายเลข 39 ถึง 44 ซึ่งกล่าวถึงบริษัทโจทก์และบริษัทในเครือของโจทก์ ซึ่งมีเนื้อหาสาระสำคัญทำนองเดียวกับหนังสือสภาประชาชน เอกสารหมายเลข 7

ดังนั้นเมื่อพิจารณาคำเบิกความของพยานโจทก์และจำเลยที่ 1 อ้างประกอบดังกล่าว จะเห็นพฤติการณ์แห่งคดีมีอยู่อย่างไร อันจะวินิจฉัยได้ว่า จำเลยที่ 1 ต้องรับผิดชอบการให้ข่าวหรือไม่อย่างไร เห็นว่า พันตำรวจโททักษิณ เป็นนายกรัฐมนตรี และหัวหน้าพรรคไทยรักไทยในปัจจุบัน เป็นผู้ก่อตั้งและเป็นกรรมการบริษัทโจทก์ แม้ต่อมาจะมีการเปลี่ยนแปลงกรรมการโดยไม่มีพันตำรวจโททักษิณเป็นกรรมการอยู่ด้วยก็ตาม บริษัทโจทก์ก็ยังมีญาติของพันตำรวจโททักษิณ เป็นกรรมการอยู่ ทั้งบริษัทโจทก์ ดำเนินการอันเป็นธุรกิจอันเป็นกิจการสาธารณะ

ส่วนจำเลยที่ 1 เคยศึกษาและวิจัยปัญหาอันเป็นมูลเหตุแห่งคดีนี้ตลอดมา อีกทั้งในขณะที่จำเลยที่ 1 ให้ข่าว จำเลยที่ 1 ทำหน้าที่เป็นรองเลขานุการ คปส. ซึ่งมีวัตถุประสงค์ค้นคว้าวิจัยปัญหานี้อยู่ด้วย ดังนั้นการที่จำเลยที่ 1 ให้ข่าวจึงเป็นการแสดงความคิดเห็นตามข้อมูลที่ได้มาจากบริษัทโจทก์ จากการศึกษาวิจัยของจำเลยที่ 1 และข้อมูลจากบุคคลภายนอกซึ่งมิได้มีส่วนได้เสียกับบริษัทโจทก์ และการให้ข่าวของจำเลยที่ 1 จึงเป็นการแสดงความคิดเห็นโดยสุจริต มิได้มุ่งประสงค์จะใส่ความบริษัทโจทก์ โดยประการที่น่าจะทำให้บริษัทโจทก์เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชัง แต่อย่างไรก็ดี ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สาธารณะ และติชมด้วยความเป็นธรรม ซึ่งบุคคลหรือสิ่งใดอันเป็นวิสัยของประชาชนพึงกระทำ จำเลยที่ 1 จึงไม่มีความผิดตามฟ้อง ตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 329 (3)

สำหรับจำเลยที่ 2 ถึงที่ 5 จะมีความผิดตามฟ้องหรือไม่นั้น เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า ข้อความที่จำเลยที่ 1 ให้ชำนั้น เป็นการติชมเพื่อประโยชน์สาธารณะ อันเป็นวิสัยของประชาชนพึงกระทำได้ ดังนั้น เมื่อปรากฏว่าข้อความที่จำเลยที่ 2 ถึงที่ 5 นำไปลงตีพิมพ์โฆษณา มีข้อความตรงกับที่จำเลยที่ 1 ให้ข่าวทุกประการ มิได้มีการเสริมปรุงแต่งให้ผิดแผกไปจากข้อความเดิม ย่อมชี้ให้เห็นว่า จำเลยที่ 2 ถึงที่ 5 กระทำไปโดยสุจริต มิได้มุ่งประสงค์จะใส่ความบริษัทโจทก์โดยประการที่น่าจะทำให้บริษัทโจทก์เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชังบริษัทโจทก์ จำเลยที่ 2 ถึงที่ 5 จึงไม่มีความผิดตามฟ้องอีกเช่นกัน

กรณี พล.ต.อ.สันต์ ศรุตานนท์ โจทก์ อดีตผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และจำเลย 17 ราย ประกอบด้วย พล.ต.ชิตติยะ สวัสดิผล ผู้ทรงคุณวุฒิกองทัพบก กับพวกและสื่อมวลชน กรณีที่ พล.ต.อ.สันต์ฟ้องว่า จำเลยทั้ง 17 ให้สัมภาษณ์และเสนอข่าว “บีกตำรวจชี้หลีนักข่าวสาว” สร้างความเสียหายให้กับโจทก์พร้อมเรียกค่าเสียหาย 2,500 ล้านบาท ซึ่งศาลแพ่งกรุงเทพใต้มีคำพิพากษายกฟ้องจำเลยทั้ง 17 ราย เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน ที่ผ่านมา (หนังสือพิมพ์มติชน)

คดีหมายเลขดำที่ 3968-3977/2547
ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลแพ่งกรุงเทพใต้
ความอาญา

พล.ต.อ.สันต์ ศรุตานนท์

โจทก์

พล.ต.ชัตติยะ สวัสดิผล ที่ 1 กับพวก

จำเลย

พลตำรวจเอกสันต์ ศรุตานนท์ เป็นโจทก์ยื่นฟ้องจำเลยรวม 17 คน เป็น 10 สำนวน ศาลมีคำสั่งให้พิจารณาคดีร่วมกัน โดยเรียกพลตำรวจเอกสันต์ว่า โจทก์ และเรียก พลตรี ชัตติยะ สวัสดิผล ว่า จำเลยที่ 1 นางยุวดี ชาญญสิริ จำเลยที่ 2 บริษัท ข่าวดสด จำกัด จำเลยที่ 3 นายจตุกร อุทัยวงศ์ จำเลยที่ 4 บริษัท มติชน จำกัด(มหาชน) จำเลยที่ 5 นายสุชาติ ศรีสุวรรณ จำเลยที่ 6 นายอุดมศักดิ์ เสาวนะ จำเลยที่ 7 นายสมชาย จิระศิริโสภณ จำเลยที่ 8 บริษัท แมเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป จำกัด(มหาชน) จำเลยที่ 9 นายตุลย์ ศิริกุลพิพัฒน์ จำเลยที่ 10 บริษัท ไทยเจอร์นัล กรุ๊ป จำกัด จำเลยที่ 11 นายทวีสิน สติดยรัตน์ชิวิน จำเลยที่ 12 นางทิวา ณ นคร จำเลยที่ 13 บริษัท บางกอกเอ็กซ์เพรส พับบลิสซิ่ง จำกัด จำเลยที่ 14 นายอากาศ วสิขชาติ จำเลยที่ 15 บริษัท นวกิจบ้านเมือง จำกัด จำเลยที่ 16 และนายอำนาจ ไทรใหญ่ จำเลยที่ 17

ทั้งนี้ โจทก์ฟ้องว่า จำเลยทั้งสิบเจ็ดกระทำความผิดโดยไซข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความจริงว่า โจทก์ซึ่งเป็นผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ มีพฤติการณ์พุดจา ลวนลามนักข่าวสาว เป็นนายพลที่นทกามเป็นเมียหัวงู สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะสร้างความเชื่อถือให้ประชาชนได้อย่างไร และข้อความทำนองเดียวกัน สืบเนื่องจากโจทก์ไปปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ารักษาความปลอดภัยในการประชุมคณะรัฐมนตรีที่จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดอุบลราชธานี เมื่อวันที่ 26 และ 31 พฤษภาคม 2546 ซึ่งไม่เป็นความจริง

ความจริงโจทก์เพียงแต่เรียกนักข่าวสาวคนหนึ่งไปสอบถามกรณีไม่ติดบัตรประจำตัว การกระทำของจำเลยทั้งสิบเจ็ดทำให้โจทก์เสียหายขอให้ศาลพิพากษาให้จำเลยทั้งสิบเจ็ดชำระค่าเสียหายแก่โจทก์เป็นเงินรวม 2,500,000,000 บาท จำเลยทั้งสิบเจ็ดให้การเป็นทำนองเดียวกันว่า ให้สัมภาษณ์ แสดงความคิดเห็น เขียนบทความ และเสนอข่าวไปตามข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน ดิชมด้วยความเป็นธรรม โดยไม่ระบุชื่อโจทก์ และโดยตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ถือเป็นบุคคลสาธารณะที่จะถูกวิพากษ์วิจารณ์ถึงพฤติการณ์ที่ไม่เหมาะสมได้ ค่าเสียหายที่โจทก์ขอเป็นจำนวนที่สูงเกินไป ขอให้ยกฟ้อง

ศาลพิเคราะห์แล้วปรากฏข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้เถียงกันรับฟังเป็นยุติว่า ขณะไปปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ารักษาความปลอดภัยในการประชุมคณะรัฐมนตรีที่โรงแรมอาคาร์เดีย จังหวัดภูเก็ต พลตำรวจโทพงศพัศ (พงษ์เจริญ โฆษกสำนักงานตำรวจแห่งชาติ) ตามนางสาวเกวลิน กังวานธนวัต ซึ่งเป็นนักข่าวมีหน้าที่รายงานข่าวไปให้โจทก์ซักถาม ซึ่งโจทก์เบิกความยืนยันว่า เป็นการสอบถามเรื่องที่นางสาวเกวลินไม่ติดบัตรประจำตัว

แต่คำเบิกความของโจทก์แตกต่างจากคำเบิกความของพยานโจทก์ปากพลตำรวจโทพงศพัศ และพลตำรวจโทคงพล (สุวรรณรักษ์ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดภูเก็ต) ทั้งที่อยู่ในเหตุการณ์เดียวกัน ส่วนจำเลยทั้งสิบเจ็ดมีนางสาวเกวลินเป็นพยานเบิกความยืนยันว่า การที่พลตำรวจโทพงศพัศเรียกไปพบโจทก์นั้น โจทก์ไม่ได้สอบถามเรื่องที่ไม่ติดบัตรประจำตัวเลย แต่เป็นการสอบถามเรื่องส่วนตัวและพูดชักชวนให้เดินทางกลับกรุงเทพมหานครด้วยเครื่องบินตำรวจ ซึ่งพลตำรวจโทคงพลก็เบิกความสอดคล้องกับนางสาวเกวลินว่า บริเวณนั้นเป็นร้านอาหารประชาชนทั่วไปสามารถไปใช้บริการได้ ไม่มีการเรียกใครไปสอบถามเรื่องไม่ติดบัตรประจำตัว

นางสาวเกวลินยืนยันต่อไปว่า ในวันเดียวกันตอนค่ำ ขณะไปเอาของที่สั่งไว้ พลตำรวจโทพงศพัศไปขอเบอร์โทรศัพท์ ครั้นเดินทางไปรายงานข่าวที่จังหวัด อุบลราชธานี พลตำรวจโทพงศพัศจับแขน พูดขอร้องให้ไปพบโจทก์ อ้างว่าโจทก์อยากพบ แต่นางสาวเกวลินปฏิเสธ ตอนกลางคืนมีคนนำโน้ตไปสอดไว้ที่ช่องว่างใต้ประตู นัดให้ไปขึ้นเครื่องบินตำรวจเวลา 08.30 นาฬิกา ลงชื่อพลตำรวจตรีสุรสิทธิ์ สังขพงศ์

ก่อนที่ชายคนหนึ่งโทรศัพท์ไปหาที่ห้องพัก อ้างว่าเป็นพลตำรวจตรีสุรสิทธิ์ แต่นางสาวเกวลินไม่รับโทรศัพท์โดยมีจำเลยที่ 2 นางสาวอนัญญา และนางสาวบุญระดม (จิตดอน) เบิกความสนับสนุนสอดคล้องต้องกันนำเชื่อว่า มีเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นจริง และเป็นเหตุให้นายกสมาคมนักข่าว นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยออกหนังสือเดือนนักข่าวหญิง และมีการออกแถลงการณ์ร่วมระหว่างสมาคมนักข่าว นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย และสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย เรื่องการเตือนภัยนักข่าวหญิง ขณะเดียวกันคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุวุฒิสภาก็เรียกประชุม กรณีการคุกคามทางเพศต่อสื่อมวลชน แล้วมีหนังสือถึงนายกรัฐมนตรีขอให้ตั้งคณะกรรมการซึ่งมีความเป็นกลางเพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงและหามาตรการแก้ไขปัญหา สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่สังคมและความเชื่อมั่นให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ต่อมานายกรัฐมนตรีให้สัมภาษณ์ถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่า รู้ตัวแล้วว่าข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่ตกเป็นข่าวคือใคร เป็นเรื่องผู้ใต้บัญชาจีบสาวแทนผู้บังคับบัญชา สื่อทุกประเภท รวมทั้งหนังสือพิมพ์ ทุกฉบับต่างเสนอข่าวดังกล่าว ในส่วนของโจทก์ เบื้องต้นให้สัมภาษณ์ในทำนองว่าไม่ทราบเรื่องที่เกิดขึ้นทั้งไม่ทราบว่านายตำรวจชั้นผู้ใหญ่และนักข่าวสาวคือใคร ทั้งจะมีคำสั่งตั้งพลตำรวจโทพงศพัทธ์ และพลตำรวจตรีสุรสิทธิ์ เป็นคณะกรรมการสืบสวนเรื่องนี้ให้กระจ่าง และให้ปรากฏชื่อนักข่าวสาว จำเลยที่ 1 ที่ 2 และที่ 13 ให้สัมภาษณ์นักข่าวว่า พฤติการณ์ของนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ที่ตกเป็นข่าวเป็นเรื่องไม่เหมาะสม ส่อไปในทางคุกคามทางเพศและจำเลยที่ 13 เขียนบทความลงหนังสือพิมพ์ทำนองว่าเรื่องที่เกิดขึ้นถือเป็นภัยที่คุกคามผู้หญิง ถือเป็นประเด็นทางสังคมและฝากถึงนายกรัฐมนตรี ขอย่อมองปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องเล็ก

ศาลเห็นว่า การให้สัมภาษณ์และการเขียนบทความตลอดจนการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ตามฟ้องเป็นการให้สัมภาษณ์ เขียนบทความ และเสนอข่าวไปตามเหตุการณ์ที่เชื่อโดยสุจริตว่ามีอยู่จริง ด้วยเห็นว่า เป็นประโยชน์แก่ประชาชน ชี้นะ ดักเตือนนักข่าวผู้หญิงให้ระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ ทักท้วงการปฏิบัติตนของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ซึ่งโจทก์ในฐานะผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติก็ถือว่าอยู่ในตำแหน่งที่ประชาชนและสื่อมวลชนอาจวิพากษ์วิจารณ์ได้ หากเห็นว่าประพฤติตนไม่เหมาะสม เป็นที่น่าเคลือบแคลง ทั้งเป็นการเสนอแนะไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อให้ความสำคัญกับปัญหาที่เกิดขึ้น เพราะเป็นปัญหาสังคมที่เกิดจากผู้มีอำนาจและเรื่องศักดิ์ศรีของผู้หญิง

ถือเป็นการติชมด้วยความเป็นธรรม ซึ่งอยู่ในวิสัยที่ประชาชนและสื่อมวลชนสามารถกระทำได้ มิใช่เป็นการไขข่าวซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความจริงที่จะเป็นละเมิดต่อโจทก์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 423 และเมื่อการกระทำของจำเลยทั้งสิบเจ็ดไม่เป็นละเมิดต่อโจทก์คดีจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นอื่นพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ

กรณีดาราสาววัย 53 ฟ้อง บก.น.ส.พ.ท้องถิ่น ในความผิดฐานหมิ่นประมาท

(ที่มา สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดชลบุรี กรมประชาสัมพันธ์)

วันนี้ (28 พ.ย.48) เวลา 12.30 น. นางปิยะมาศ โมนยะกุล อายุ 53 ปี พร้อมด้วย นายอนันต์ เสมาทอง อายุ 43 ปีและนายประกฤษเกียรติ ญาณหาร ทนายความ เดินทางมาที่ สภ.อ.พนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เพื่อเข้าแจ้งความดำเนินคดีกับบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ข่าวเมืองชล ที่ได้นำเสนอข่าวหมิ่นประมาทนางปิยะมาศ โดยลงข้อความในหนังสือพิมพ์ข่าวเมืองชล ฉบับที่ 121 ปีที่ 6 วันที่ 16 พฤศจิกายน 2548 ในกรอบข่าว สังคมชลบุรี เขียนโดย ฉลามดำ มีข้อความว่า สุดสะอิดสะเอียนกันเต็มประดาที่นับวันจะมี กระหรีดารา ออกมาแก้ผ้าเปลือยกายล่อนจ้อนตาชี่นไปหมด ล่าสุดปิยะมาศ โมนยะกุล อดีตดารารุ่นลายคราม วัย 53 ปี สร้างความฮือฮาด้วยการถ่ายรูปชุดโชว์เรือนร่างจนเห็น เต้านมและส่วนโค้งนูนอวัยวะเพศ นำสมเพศชะจริงกับดาราแก้ผ้าเหล่านี้ คงถึง คราวตกอับเมื่ออะไรไม่ออกจึง แก้ผ้าเปลือยกาย ก่อให้เกิดปัญหาสังคมไทยต่อไป ฉลามดำอยากขอร้องพวกที่นกระหายกามทั้งหลาย ช่วยไปดักจุดดารากระหรีเปลี่ยนกายมารุมข่มขืนให้เข็ดชะบ้าง จะได้เลิกแก้ผ้าชะที่เห็นแล้วหดหู่ใจกับดารา ไทยยุคนี้ชะจริงๆ ครับที่ไม่ได้มีส่วนช่วยสร้างสรรค์ความเป็นกุลสตรีไทย แต่อย่าง ไตเลย ซึ่งนางปิยะมาศได้ให้ทนายความของตนเองยื่นฟ้องนายสพโชค วราพงษ์ลิขิต บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ข่าวเมืองชล พร้อมกับนักเขียนประจำคอลัมภ์ดังกล่าว ที่ทำให้ เสียชื่อเสียง และจะไม่มีมารยอมความอย่างเด็ดขาด ซึ่งทางพนักงานสอบสวนจะทำหมายเรียกนายสพโชคมารับฟังข้อกล่าวหา หากไม่มาในวันนี้ก็จะออกหมายจับต่อไป

กรณีศาลฎีกาพิพากษายืนจำคุก “อัยการ” ฐานไม่ฟ้อง นสพ.หมิ่นประมาทผู้พิพากษา
(ที่มา โดย ทีมข่าวอาชญากรรม หนังสือพิมพ์)

ศาลฎีกาพิพากษายืน จำคุก 1 ปี “อัยการผู้เชี่ยวชาญฝ่ายคดีอาญาธนบุรี 4” ฐานปฏิบัติหน้าที่ไม่ชอบ สั่งไม่ฟ้อง บก.- นสพ.เดลินิวส์ ลงข่าวผิดพลาดหมิ่นผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ แต่โทษจำคุกให้รอลงอาญา 1 ปี

วันที่ 5 กันยายน 2549 ที่ศาลอาญาธนบุรี ถนนเอกชัยบางบอน ศาลอ่านคำพิพากษาศาลฎีกา คดีที่นายประทีป ปิติสันต์ ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 เป็นโจทก์ยื่นฟ้อง นายสุกรี สุจิตตกุล อัยการผู้เชี่ยวชาญสำนักงานคดีอาญาธนบุรี 4 เป็นจำเลย ในความ

ผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 และผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งอัยการ ผู้ว่าคดี พนักงานสอบสวน กระทำการ หรือไม่กระทำการใดในตำแหน่งอันเป็นการมิชอบ ตามมาตรา 200 วรรคหนึ่ง

โดยคดีนี้ฟ้องโจทก์สรุปว่า ระหว่างปี 2544-2545 จำเลย ซึ่งเป็นอัยการเจ้าของสำนวนคดีหมิ่นประมาทโดยการโฆษณาด้วยเอกสาร ที่มีโจทก์เป็นผู้เสียหาย และมีบริษัท สี่พระยาการพิมพ์ จำกัด และ นายประชา เหดระกุล บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณาหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ เป็นผู้ต้องหา แต่ในการสั่งคดีกลับปรากฏว่าจำเลยในฐานะอัยการเจ้าของสำนวน ได้มีความเห็นสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาทั้งสอง โดยระบุว่า ไม่มีเจตนาทำให้โจทก์เสียหาย ซึ่งโจทก์เห็นว่า การสั่งไม่ฟ้องดังกล่าวไม่เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต ดังนั้น โจทก์จึงนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลให้พิพากษาลงโทษจำเลย ซึ่งคดีนี้ศาลอาญาธนบุรี และ ศาลอุทธรณ์ มีพิพากษาลงโทษให้จำคุกจำเลยเป็นเวลา 1 ปี แต่โทษจำคุกให้รอลงโทษไว้เป็นเวลา 1 ปี โดยจำเลยยื่นฎีกาขอให้พิพากษายกฟ้อง

ศาลฎีกาตรวจสำนวนและประชุมปรึกษาหารือกันแล้ว เห็นว่า คดีนี้สืบเนื่องจาก เมื่อวันที่ 4 ก.ย.2540 รถยนต์ของโจทก์ ถูกนายบุญชัย สงวนความดี ขับชนท้าย ที่บริเวณสี่แยกอรุณอมรินทร์ กทม.ซึ่งโจทก์แจ้งความดำเนินคดีต่อพนักงานสอบสวน สน.บางยี่ขัน ว่าถูกนายบุญชัย ทำร้ายร่างกายจนได้รับอันตราย เป็นเหตุให้บุญชัยถูกควบคุมตัวไว้ แต่ต่อมาได้รับการประกันตัวออกไป ซึ่ง นายบุญชัย แจ้งความกลับกล่าวหาว่า โจทก์ทำร้ายร่างกาย แล้วพนักงานสอบสวนลงบันทึกประจำวัน โดยที่โจทก์ไม่ได้ถูกแจ้งข้อกล่าวหา แต่ วันที่ 5 ก.ย.2540 นสพ.เดลินิวส์ ที่มีบริษัท สี่พระยาการพิมพ์ เป็นเจ้าของ ได้เผยแพร่ข่าวพาดหัวว่า “ผู้พิพากษาทะเลาะกับพ่อค้าผ้า” และมีข้อความระบุว่า โจทก์ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจแจ้งข้อกล่าวหาดำเนินคดีโดยได้ประกันตัวออกไป และกรณีนี้สืบเนื่องจากการเผยแพร่ดังกล่าวโจทก์ได้แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนบางยี่ขัน ให้ดำเนินคดีขอหาหมิ่นประมาทกับ บริษัท สี่พระยาการพิมพ์ และนายประชา บก.ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา นสพ.เดลินิวส์ ซึ่งพนักงานสอบสวนแล้วมีความเห็นสั่งไม่ฟ้องจึงส่งสำนวนพร้อมความเห็นสั่งให้พนักงานอัยการฝ่ายคดีอาญาธนบุรี 4 พิจารณา และจำเลยได้รับมอบหมายให้ตรวจสำนวนและวินิจฉัยสั่งสำนวนคดีดังกล่าว กระทั่งมีคำสั่งไม่ฟ้อง บริษัท สี่พระยาการพิมพ์ และ นายประชา โดยระบุเหตุผลว่า ลักษณะการลงข่าวย่อย่อมีการพาดหัวข่าวสั้นๆ ส่วนเนื้อหามีลักษณะเป็นการสรุปข่าวสั้นๆ ไม่ได้ตีพิมพ์อย่างเอิกเกริกหรือพาดหัวข่าวในหน้าหนึ่งให้ผิดปกติดังแต่อย่างใด

คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยว่า การสังคดีของจำเลยเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้หรือไม่ เห็นว่า ที่จำเลยมีคำสั่งไม่ฟ้องบริษัท สีพระยาการพิมพ์ และ นายประชา เพราะพิจารณาถึงเจตนาของผู้ต้องหาทั้งสองแล้วว่า ไม่มีเจตนาหมิ่นประมาทโจทก์โดยการใช้ดุลยพินิจของจำเลยเป็นไปด้วยความสุจริตใจ ซึ่งการวินิจฉัยสังคดีเป็นอิสระของจำเลย การที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าจำเลยมีความผิด ศาลฎีกาเห็นว่า อัยการมีอำนาจวินิจฉัยสังคดีได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ที่จำเลยยอมมีอิสระที่จะใช้อำนาจสั่งการตามความเห็นของตนได้โดยไม่มีการอ้างได้ว่าใช้ดุลยพินิจไปในทางชอบหรือไม่ชอบ

แต่อย่างไรก็ดี ความมีอิสระของพนักงานอัยการที่จะวินิจฉัยสังคดีไม่ใช่ว่าจะไร้ขอบเขตเสียทีเดียว ซึ่งในฐานะเจ้าหน้าที่รัฐการใช้ดุลยพินิจสังคดี อัยการทุกคนจะต้องอยู่ภายในขอบเขตของความชอบด้วยกฎหมาย และอยู่บนรากฐานของความสมเหตุสมผลที่วิญญูชนทั่วไปยอมรับได้ว่าไม่ใช่เป็นการใช้ดุลยพินิจตามอำเภอใจหรือปิดผันอำนาจ ซึ่งการวินิจฉัยสั่งไม่ฟ้องบริษัท สีพระยาการพิมพ์ และ นายประชา พบว่า มีข้อเท็จจริงที่ปรากฏในข้อความอันเป็นเท็จใน นสพ.เดลินิวส์ ที่เสนอข่าวกรณีนี้ คือ ระบุว่า ทั้งโจทก์ และนายบุญชัย ต่างแจ้งความอีกฝ่ายหนึ่งว่าแจ้งความเท็จ และมีข้อความว่า พนักงานสอบสวนบางยี่ขันดำเนินคดีกับโจทก์และต้องใช้ตำแหน่งราชการประกันตัวออกไป ซึ่งข้อความนั้นไม่ตรงกับความจริง เพราะวันเกิดเหตุทั้งโจทก์ และนายบุญชัย ยังไม่ได้แจ้งความว่าอีกฝ่ายหนึ่งแจ้งความเท็จ และโจทก์ยังไม่ได้ถูกพนักงานสอบสวนดำเนินคดี โดยการลงข่าวในหนังสือพิมพ์อันเป็นเท็จดังกล่าวเห็นได้ชัดแจ้งว่า ไม่ถูกต้องด้วยหลักจริยธรรมทางวิชาชีพหนังสือพิมพ์ เนื่องจากการบิดเบือนข่าว อีกทั้งเป็นการลวงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลโดยปราศจากข้ออ้างเรื่องผลประโยชน์สาธารณะใดๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโจทก์เป็นข้าราชการตุลาการชั้นผู้ใหญ่ การลงข่าวเท็จย่อมทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าโจทก์ไม่ได้ครองตัวให้สมสถานะเป็นที่น่ายำเกรง

ดังนั้น การที่จำเลยใช้ดุลยพินิจสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาทั้ง 2 โดยอ้างว่า ไม่มีเจตนาหมิ่นประมาทโจทก์ถือว่าเป็นการวินิจฉัยมูลความผิดแบบตัววินิจฉัยคดีเสมือนเป็นการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล ซึ่งการใช้ดุลยพินิจดังกล่าวนับเป็นเรื่องผิดปกติวิสัยของพนักงานอัยการผู้สุจริตโดยทั่วไปที่วิญญูชนทั่วไปไม่สามารถยอมรับได้ และการใช้ดุลยพินิจดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ เพราะไม่ได้อยู่บนรากฐานของความสมเหตุสมผล แต่เป็นการใช้ดุลยพินิจตามอำเภอใจที่เกินล้าออกนอกขอบเขตของความชอบด้วยกฎหมาย

และในฐานะที่จำเลยเป็นข้าราชการอัยการชั้นสูงย่อมทราบดีถึงเกณฑ์วินิจฉัยมูลความผิด ซึ่งการใช้ดุลยพินิจผิดกฎหมายในกรณีนี้จำเลยเห็นได้อยู่ในตัวแล้วว่าเป็นการไม่ชอบและมี เจตนาเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์อีกทั้งเพื่อจะช่วย บริษัท สีพระยาการพิมพ์ และ นายประชา ไม่ให้ต้องรับโทษจากการกระทำความผิดของตนเอง ดังนั้น จึงถือว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ม.157 และ ม.200 วรรคหนึ่ง ที่ศาลอุทธรณ์มีคำ พิพากษานั้นชอบแล้ว พิพากษายืน

กรณีศาลอาญา ยกฟ้อง สุภิญญา กลางณรงค์ ในความผิดฐานร่วมกันหมิ่นประมาท ด้วยการโฆษณา ชินคอร์ป

(ที่มา สำนักข่าว กรมประชาสัมพันธ์)

ศาลอาญา อ่านคำพิพากษาคดีที่ บริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) โดย นายสุพจน์ วาทีตต์พันธ์ ที่ปรึกษาในเครือชินคอร์ป เป็นโจทก์ยื่นฟ้อง นางสาวสุภิญญา กลางณรงค์ เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ หรือ คปส. กับพวกรวม 5 คน ในความผิดฐานร่วมกันหมิ่นประมาทด้วยการโฆษณา จากกรณีให้สัมภาษณ์พาดพิงเรื่อง ประโยชน์ทับซ้อน ที่รัฐบาลออกกฎหมายเกื้อหนุนธุรกิจของ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี

โดยศาลพิเคราะห์พยานหลักฐานแล้ว เห็นว่า คำให้สัมภาษณ์ของจำเลยที่ 1 เป็นการแสดงออกถึงความคิดเห็นที่มีข้อมูล เป็นการติชมโดยสุจริต ไม่มีการปรุงแต่ง และไม่มี เจตนาให้เสียชื่อเสียงอันเป็นวิสัยของประชาชนที่สามารถพึงกระทำได้เพื่อประโยชน์ต่อ สังคม จึงพิพากษายกฟ้องจำเลยที่ 1 ส่วนจำเลยที่ 2 - 5 ได้ทำคำให้สัมภาษณ์ของจำเลยที่ 1 ให้สัมภาษณ์ทุกประการ ศาลจึงพิพากษายกฟ้องเช่นกัน

สำหรับบรรยากาศก่อนเข้าฟังคำพิพากษาได้มีบรรดาญาติพี่น้องของ นางสาว สุภิญญา กลางณรงค์ สื่อมวลชน รวมถึงแกนนำกลุ่มผู้ชุมนุมเครือข่ายพันธมิตรประชาชน เพื่อประชาธิปไตย เช่น นางสาวรสนา โตสิตระกูล นายพิภพ ชงไชย นายแพทย์นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ และสมณะเสกฐิโร มาให้กำลังใจจำเลยทั้ง 5 เต็มห้องพิจารณาคดี ทั้งนี้ ก่อนที่ ศาลอ่านคำพิพากษา ฝ่ายโจทก์ได้แถลงต่อศาลขอถอนฟ้อง แต่ฝ่ายจำเลยไม่ยินยอม และ ขอให้ศาลอ่านคำพิพากษา ศาลจึงต้องอ่านคำพิพากษาดังกล่าว

แถลงสภาการหนังสือพิมพ์ฯ เตือนนสพ.ระวังเสนอข่าว-ภาพการตายคาราดีน เปิด ช่องทางร้องเรียน

โดย มติชน วันอังคาร ที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2552 19:37 น.

สืบเนื่องจากกรณีการนำเสนอข่าวและภาพข่าวการเสียชีวิตของนายเดวิด คาราดีน วัย 73 ปี ดาราภาพยนตร์ฮอลลีวูดชื่อดัง ชาวอเมริกัน เหตุเกิดขณะพักในโรงแรมแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 4 มิ.ย.ที่ผ่านมา ปรากฏว่า สื่อมวลชนโดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ ต่างติดตามนำเสนอข่าวและภาพข่าวเพื่อคลี่คลายปมปริศนาสาเหตุการเสียชีวิตของดาราคณดังกล่าว ซึ่งในบางประเด็นหมิ่นเหม่ต่อการละเมิดข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพ หนังสือพิมพ์ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ตามที่มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ในสังคมนั้น

เมื่อวันที่ 9 มิ.ย. ที่อาคารสมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ถ.สามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ นายสุนทร จันทรังสี รองประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ คนที่ 1 และประธานคณะกรรมการส่งเสริมจริยธรรม กล่าวถึงกรณีที่ญาตินายเดวิด แสดงความไม่พอใจในการลงข่าวและภาพข่าวการเสียชีวิตของนายเดวิด ว่า การตีลงภาพข่าวดังกล่าว อาจจะเข้าข่ายการละเมิดข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ พ.ศ. 2541 ข้อที่ 15 ที่ระบุว่า การเสนอข่าวหรือภาพข่าวใดๆ หนังสือพิมพ์ต้องคำนึงมิให้ล่วงละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ของบุคคลที่ตกเป็นข่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องให้ความคุ้มครองอย่างเคร่งครัดต่อสิทธิมนุษยชนของเด็ก สตรีและผู้ด้อยโอกาส ในการเสนอข่าวตามวรรคแรก ต้องไม่เป็นการซ้ำเติมความทุกข์ หรือโศกนาฏกรรมอันเกิดแก่เด็ก สตรี และผู้ด้อยโอกาส นั้นไม่ว่าทางใดหรือทางหนึ่ง และข้อที่ 17 ที่ระบุว่า หนังสือพิมพ์ต้องไม่เสนอภาพข่าวที่ อูจาด ลามากอนาจาร หรือน่าหวาดเสียว โดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกของสาธารณชน อย่าง ถ้วน

นายสุนทร กล่าวด้วยว่า แม้ในข้อเท็จจริงพบว่า หนังสือพิมพ์ได้ใช้เทคนิคการพราง เพื่อมิให้เห็นภาพศพของผู้ตายได้ชัดเจน และยังเห็นว่า การเสนอภาพข่าวดังกล่าว เป็น ดารนำเสนอเพื่อประกอบเนื้อหาข่าว ซึ่งเป็นความพยายามปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ หนังสือพิมพ์ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ อย่างไรก็ตาม ตนเห็นว่า หากการพรางภาพให้ มีลักษณะสีด้าทึบ หรือเสนอเพียงภาพบรรยากาศของสถานที่เกิดเหตุเท่านั้นก็จะเป็นการดี กว่า

กรณีที่เกิดขึ้นญาติของผู้ตายสามารถร้องเรียนจริยธรรมของหนังสือพิมพ์มาได้ ที่ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ หรือจะเลือกใช้ช่องทางตามกฎหมายก็ได้ แต่สภาการหนังสือ พิมพ์จะยุติการพิจารณาเรื่องร้องเรียน